

Reforma emerytalna budzi niepokój »9

Czy Bundestag pozwoli
Bundeswehrze bronić Litwy »12-13

Pierwszy elektryczny statek
pasażerski już w Wilnie »14

Mamy coraz czystsze powietrze »16

Przełom w sprawie Ukrainy? „50 dni to dużo, ale lepsze to niż nic”

Fot. EPA-ELTA

Donald Trump postawił ultimatum Moskwie, powinna w ciągu 50 dni zakończyć działania wojenne w Ukrainie. Poseł Ruslanas Baranovas sądzi, że mamy do czynienia z przełomem, ponieważ próby negocjacji Trumpa z Putinem zakończyły się niczym. Litwa obieca, że dołoży się do zakupu amerykańskiej broni dla Ukrainy. »6-7

Amerykański youtuber zrobił furorę w Wilnie »10

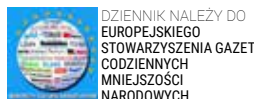

Polski astronauta wrócił na ziemię »18-19

**KURIER
WILEŃSKI**Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.Birbyniių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44**Redaktor naczelny:**Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.it)**Zastępcy red. nacz.:**Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.it)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.it)**Dziennikarze:**Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.**Dział Promocji:**Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.it)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.it).**Dział Online:**Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.**Skład i łamanie:** Halina Taukin**Wydawca:** VŠĮ „Kurier Wileński”**Druk:** VŠĮ „Vilnijos žodis”**Nakład:** 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Odpowiadając na ostatnio opublikowane pomówienia prezesa ZPL oraz AWPL-ZChR Waldemara Tomaszewskiego

Od redakcji: Poniżej zamieszczamy odpowiedź prezesa Forum Wileńskiego prof. dr. hab. Jarosława Wołkonowskiego na zarzuty skierowane pod jego adresem przez prezesa ZPL, AWPL-ZChR Waldemara Tomaszewskiego zamieszczone w „Kurierze Wileńskim” Nr 77 10-11 lipca 2025 r. Odpowiedź publikujemy bez redakcyjnych skrótów.

1. Komendant Okręgów Wileńskiego i Nowogródzkiego ppłk. Aleksander Krzyżanowski „Wilk” podpisał rozkaz o rozpoczęciu operacji „Ostra Brama” na dzień 6 lipca o godz. 23.00 1944 r. Łącznie przekazali ten rozkaz do polskich oddziałów AK znajdujących się wokół Wilna i w samym Wilnie. Rozkaz ten jest wyznacznikiem początku tej operacji – oddziały AK go wykonały.

2. Oddziały sowieckiej armii pojawiły się w Wilnie po południu w dniu 7 lipca 1944 r., już tego dnia doszło do pierwszych aresztowań żołnierzy AK przez sowietów. Dlatego obchody w dniu 7 lipca operacji „Ostra Brama” kołidują z wkroczeniem wojsk sowieckich do Wilna.

3. Tomaszewski uroczystości świętował 9 maja i chcąc pozyskać sympatie Rosjan gotów był wczepić w klapę marynarki „gieorgiewską lentoczkę” obok biało-czerwonej kokardy – według zasady „i naszym i waszym”. Tak prezes ZPL i AWPL-ZChR tworzył „sojusz rosyjsko-polski” i obchody 7 lipca są świadectwem tej samej postawy. Foto poniżej.

4. To bardzo dobrze, że w wielu miejscach na Wileńszczyźnie odbyły się uroczystości poświęcone 81. rocznicy operacji „Ostra Brama”. Organizując takie obchody jak w Krawczunach może warto też na cmentarzu w Kalwarii Wileńskiej zapalić znicze i złożyć wieńce na grobach poległych w tej bitwie żołnierzy AK – grób ten jest opuszczony. 13 lipca b.r. Klub Weteranów Armii Kra-

Prezes AWPL-ZChR (a później i prezes ZPL) Waldemar Tomaszewski z wstęgą gieorgiewską i biało-czerwoną kokardą jako przykład rażąco błędnych działań **Fot. Marian Paluszkiewicz**

jowej, Fundacja Narodowa, Forum Wileńskie oddało hołd pamięci poległym w bitwie pod Krawczunami żołnierzom Wileńskiego Okręgu AK zapalając znicze i składając wieńce na tym grobie. Foto poniżej.

5. W ubiegłym roku początek obchodów 80. rocznicy operacji „Ostra Brama” miał miejsce 6 lipca. W których uczestniczył prezes IPN dr Karol Nawrocki. To były

duże uroczystości i nie było żadnej konfrontacji czy kolizji z świętem państwowym Dniem Mendoga, kiedy to jest dzień wolny od pracy.

6. Od dawna wiadomo, że w AWPL-ZChR nie ma demokracji i wymiany zdań – każdy kto ma tam swoje zdanie to, według prezesa Tomaszewskiego, jest obcą agenturą, chociaż pierwsze zdjęcie świadczy o czymś innym. ■

Jarosław WołkonowskiMiejsce pochówku poległych żołnierzy AK w Krawczunach na cmentarzu w Kalwarii Wileńskiej **Fot. Jarosław Szostko**

Maturzyści z ośmiu polskich szkół Wilna zatańczyło tradycyjnego Poloneza na placu Katedralnym w Wilnie. Szersza relacja z tego wydarzenia w magazynowym wydaniu „Kuriera Wileńskiego” Fot. Marian Paluszkiewicz

Minister Sikorski: lepiej, aby za sprzęt amerykański dla Ukrainy zapłaciła Rosja, a nie Europa

Lepiej, aby za sprzęt amerykański dla Ukrainy zapłaciła Rosja, a nie europejscy podatnicy - powiedział we wtorek w Brukseli minister spraw zagranicznych Polski Radosław Sikorski po spotkaniu szefów MSZ państw UE.

– Wiemy, że prezydent (USA Donald) Trump ogłosił, iż Stany Zjednoczone wyprodukują sprzęt dla Ukrainy. Zapytałem kolegów ministrów (spraw zagranicznych państw UE) o to, kto ma za ten sprzęt zapłacić. Czy europejscy podatnicy, czy lepiej, moim zdaniem, żeby zapłacił za to agresor z zamrożonych środków. Sytuacja Ukrainy jest dramatyczna – oznajmił Sikorski.

Prezydent USA zapowiedział w poniedziałek na spotkaniu z sekretarzem generalnym NATO Markiem Rutte, że Stany Zjednoczone będą wysyłać Ukrainie uzbrojenie, za które zapłacą Europejczycy. Ogłosił także, że jeśli w ciągu 50 dni nie zostanie zawarte porozumienie z Rosją w sprawie

zakończenia wojny w Ukrainie, Stany Zjednoczone nałożą surowe cła na Moskwę i jej partnerów handlowych.

– Mamy nadzieję, że ten okres 50 dni przed wejściem ewentualnych amerykańskich sankcji to jest okres na zwiększanie nacisku na Federację Rosyjską, aby się wreszcie opamiętała – ocenił szef polskiej dyplomacji.

Dodał, że cieszy się z tego, że prezydent Stanów Zjednoczonych doszedł do tych samych wniosków, do których państwa Unii Europejskiej doszły już wcześniej. – Mianowicie, (chodzi o to), że Putin nie chce pokoju. To Ukraina godzi się na bezwarunkowe zawieszenie broni, a jedyny język, jaki rozumie Putin, to język nacisku – zaznaczył Sikorski.

Zwrócił uwagę na potrzebę obniżenia limitu cenowego dotyczącego sprzedaży rosyjskiej ropy. – Powinniśmy go obniżyć, bo cena rynkowa ropy jest dzisiaj poniżej naszego limitu. Taki limit nie ma sensu. Więc jeśli opłacalność eksportu ropy ma się obniżyć, to limit powinien być niższy, a sankcje za łamanie różnych zakazów powinny być większe – wyjaśnił.

Sikorski poinformował też, że podczas spotkania ministrów wyraził poparcie dla wprowadzenia sankcji wobec fundamentalistów żydowskich na Zachodnim Brzegu, którzy w ostatnich dniach próbowali podpalić chrześcijański kościół z V wieku – kościół św. Jerzego.

Łukasz Osiniński, PAP

Imieniny

17 lipca

Aleksy, Anety, Bogdana, Donata, Feliksa, Januarii, Konstancji, Leona, Marcelina, Teodota

18 lipca

Arnolda, Brunona, Drogomiła, Emiliana, Erwina, Eugeniusza, Fryderyka, Juliana, Kamila, Maryna, Materna, Roberta, Szymona, Teodozji

Cytat dnia

„Są już dostarczane. Wysłano je z Niemiec. (...) USA otrzymają za nie zapłatę” – powiedział prezydent USA Donald Trump informując, że pociski do systemów obrony powietrznej Patriot są już transportowane na Ukrainę.

Liczba dnia

6 tys. hektarów lasów państwowych rząd Litwy pozwolił przekazać dla poligonów wojskowych w Taurogach i Szyłach. Na tych terenach będzie zbudowana infrastruktura wojskowa.

Karta Mieszkańca Rejonu Wileńskiego: łatwy dostęp do informacji, usług i zniżek

Samorząd Rejonu Wileńskiego zachęca wszystkich mieszkańców do pobierania i instalowania bezpłatnej Karty Mieszkańca Rejonu Wileńskiego.

To prosty sposób na odkrycie wszystkich jej korzyści, takich jak korzystanie z różnorodnych usług samorządu, otrzymywanie zniżek na oferty partnerów oraz bycie bliżej najważniejszych wydarzeń. Karta przeznaczona jest dla mieszkańców zadeklarowanych w rejonie wileńskim, jednak aplikacja umożliwia wszystkim zapoznanie się z nowościami samorządu i lokalnymi wydarzeniami.

Nazwa „Arti” (pol. „Blisko”) symbolizuje bliskość i więź między samorządem a jego mieszkańcami. Jest to przesłanie, że samorząd jest zawsze blisko każdego – gotowy wysłuchać i zareagować. Co więcej, dzięki karcie, najważniejsze informacje są teraz łatwo dostępne na telefonie komórkowym każdego mieszkańca. Koordynaty zawarte w nazwie „Arti 54°54'23.7"N 25°19'8.7"E” wskazują na geograficzny środek Europy, co podkreśla wyjątkowe położenie rejonu na mapie kontynentu.

Kartę można uzyskać na dwa proste sposoby:

Cyfrowo: pobrać aplikację „Vilniaus rajonas” ze sklepów „Apple App Store” lub „Google Play Store”. Po zarejestrowaniu się przez Elektro-

Karta Mieszkańca Rejonu Wileńskiego: dostępna cyfrowo w aplikacji „Vilniaus rajonas” lub w formie fizycznej Fot. vrsa.lt

niczną Bramę Rządu, karta od razu pojawi się na smartfonie.

Fizycznie: odwiedzić Samorząd Rejonu Wileńskiego lub swoją gminę i wypełnić wniosek. Można go również przesłać e-mailem na adres vrsa@vrsa.lt. Fizyczna karta będzie gotowa w ciągu 20 dni roboczych.

ZOSTAŃCIE PARTNERAMI PROGRAMU

Samorząd Rejonu Wileńskiego zaprasza przedsiębiorców, rolników i usługodawców do udziału w pro-

gramie Karty Mieszkańca Rejonu Wileńskiego. To świetna okazja, aby zaoferować specjalne zniżki i promocje jej posiadaczom oraz zwiększyć rozpoznawalność swojej marki. Udział w programie jest całkowicie bezpłatny. Osoby zainteresowane dołączeniem do tej inicjatywy są proszone o wypełnienie formularza rejestracyjnego i przesłanie swojej oferty. Więcej szczegółów o programie Karty Mieszkańca dostępne na stronie www.vrsa.lt. ■

Letnie wyzwanie w rejonie wileńskim – podróżuj, oznaczaj, zbieraj pieczątki

Zapraszamy do udziału w wyjątkowym konkursie „Letnie wyzwanie w rejonie wileńskim – podróżuj, oznaczaj, zbieraj pieczątki”, organizowanym przez Centrum Informacji Turystycznej Rejonu Wileńskiego we współpracy z Samorządem Rejonu Wileńskiego. Ma on na celu zachęcenie do odkrywania uroków rejonu wileńskiego i zbierania pieczątek na specjalnej pocztówce, oznaczając odwiedzone obiekty turystyczne.

Pocztówki są dostępne w Muzeum Władysława Syrokomli (ul.

V. Sirokomlės 5, w. Borejkwoszczyna, rej. wileński) oraz w Europejskim Centrum Geograficznym (ul. Golfo 6, w. Girijos, rej. wileński).

Celem konkursu jest zachęcenie młodzieży do letnich podróży, poznawania Wileńszczyzny oraz zdobywania wiedzy i umiejętności w dziedzinie kultury i turystyki, promując jednocześnie podróżowanie po rejonie wileńskim.

5 września zostanie ogłoszony zwycięzca konkursu, który otrzy-

ma nagrodę główną – zorganizowaną wycieczkę do rejonu rosińskiego dla całej swojej klasy, grupy lub zespołu.

Regulamin konkursu i szczegółowe informacje dostępne są tutaj: <https://www.vrtic.lt/renginiai/vasaros-issukis-vilniaus-rajone-keliauk-zymek-rink-antspaudus/> ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

GRANICA Litewscy pogranicznicy pomogli na Łotwie

Litewscy strażnicy graniczni, wspierający ochronę granicy łotewskiej, zatrzymali sześciu obywateli Etiopii, którzy nielegalnie przekroczyli granicę z Białorusi — poinformowała Państwowa Służba Ochrony Granic (VSAT). Migranci zostali ujęci dzięki akcji z udziałem psa tropiącego Grau, podjęto ponaddwukilometrowy pościg przez las, bagno i rzekę. O pomoc migrantom podejrzewany obywatel Mołdawii, który został zauważony na miejscu i przesłuchany. Pies Grau tydzień wcześniej pomógł zatrzymać 11 migrantów. W działaniach uczestniczyło ośmiu litewskich strażników pełniących służbę na Łotwie.

BANKI SEB mniejsze zyski

SEB bankas na Litwie osiągnął w pierwszym półroczu 146,5 mln euro zysku netto, o 6 proc. mniej niż rok wcześniej. Przychody spadły o 15 proc., do 252,2 mln euro. Portfel kredytowy wzrósł o 12 proc. do 8 mld euro, a kredyty mieszkaniowe — o 51 proc. do 370 mln euro. Depozyty osiągnęły 12,5 mld euro (+12 proc.), a aktywa — 14,9 mld euro (+11,2 proc.).

PODATKI Žemaitaitis krytykuje ulgę dla rolników

Remigijus Žemaitaitis ocenił, że Sejm popełnił błąd, rozszerzając ulgę podatkową na wszystkich posiadaczy zaświadczeń rolniczych, niezależnie od faktycznego źródła dochodu. „Sejm nawalił. Próbował chronić największych rolników, których jest prawie 760. (...) Kto nie będzie się lenił, będzie na Litwie rolnikiem (jako posiadacz zaświadczenia — przyp. red.)” — powiedział polityk. Dodał, że obecne przepisy pozwalają na nadużycia, bo z ulgi mogą korzystać również handlarze importowanymi produktami.

MSZ Budrys spotkał się z Sikorskim i Sybiwą

Minister spraw zagranicznych Litwy Kęstutis Budrys spotkał się w środę w Lublinie z szefami dyplomacji Polski i Ukrainy, Radosławem Sikorskim i Andriєм Sybiwą. Rozmowy dotyczyły będą sytuacji bezpieczeństwa, walki z zagrożeniami hybrydowymi i wsparcia dla Ukrainy.

KORUPCJA Podejrzanie o wyłudzenie 500 tys. euro

Dwaj dyrektorzy firm z rejonu szawelskiego są podejrzani o oszustwo na szkodę państwa — mogli wyłudzić ponad 500 tys. euro, wprowadzając fałszywe dane do systemu PSD i przedstawiając sfalszowane faktury za nieświadczony usługi paliatywne. Śledztwo prowadzi FNTT.

OSZUSTWO Firma straciła 14,9 tys. euro

Po zalogowaniu się na fałszywej stronie internetowej banku, z rachunku bankowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w sposób oszukańczy przyciągnięto sobie kwotę 14 900 euro, poinformowała w środę 16 lipca policja w Kłajpedzie. Przestępstwo dokonano się 2 lipca. SKANDAL Žemaitaitis broni premiera Lider „Świtu Niemna” Remigijus Žemaitaitis uznał dziennikarskie śledztwa dotyczące premiera Gintautasa Paluckasa za „systemowy atak”. „Widzimy tendencyjny atak tych samych osób, które atakowały mnie” — powiedział. STT i FNTT prowadzą śledztwa ws. pożyczek i transakcji powiązanych z premierem.

OBRONA Apel o odrębny budżet na zwalczanie dronów

Związek Ojczyzny — Litewscy Chryścijańscy Demokraci (TS-LKD) zaapelował do Rady Obrony Państwa o wzmocnienie obrony powietrznej Litwy — poprzez utworzenie odrębnego budżetu, rozwój zdolności krótkiego, średniego i dalekiego zasięgu oraz specjalnych jednostek przeciwdronowych. „Bez wątpienia punktem wyjścia są wydarzenia z ubiegłego tygodnia” — powiedział Laurynas Kasčiūnas. W zeszłym tygodniu na Litwę z Białorusi wleciał dron Gerbera.

ZDROWIE „Świtowcy” chcą innego podejścia do e-papierosów

Lider „Świtu Niemna” Remigijus Žemaitaitis poinformował, że wycofano się z propozycji zakazu jednorazowych papierosów elektronicznych, uznając, że doprowadziłoby to do wzrostu przemytu. „Wycofaliśmy tę propozycję i przygotowaliśmy inną” — powiedział Žemaitaitis. Obecnie posłowie proponują zakaz publikowania ogłoszeń o sprzedaży e-papierosów w aplikacjach i mediach społecznościowych. Litwa już zakazuje ich reklamy, jednak produkty te nadal są popularne wśród młodzieży.

GRANICA Przepuścił przemysł na 2,74 mln euro

Sąd Okręgowy w Kownie utrzymał wyrok skazujący byłego celnika Aleksandra Vasilevskisa za nadużycie stanowiska — celowo nie przeprowadził kontroli ciężarówki z Białorusi i wpuścił do kraju przemysł papierosów o wartości ponad 2,74 mln euro. Podmienił obrazy ze skanowania rentgenowskiego ciężarówek. Skazany został na grzywnę 10 tys. euro.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, PAP, KW, inf.wł.
apolinary.klonowski@kurierwilenski.lt
Fot. Dainius Labutis, ELTA

Przełom w sprawie Ukrainy? „50 dni to dużo, ale lepsze to niż nic”

Antoni Radczenko

Donald Trump postawił ultimatum Moskwie, która w ciągu 50 dni powinna zakończyć działania wojenne w Ukrainie. Poseł Ruslanas Baranovas sądzi, że mamy do czynienia z pewnym przełomem, ponieważ próby negocjacji Trumpa z Putinem zakończyły się niczym.

Donald Trump, zapowiedział w miniony poniedziałek, że jeśli Rosja nie zakończy działań wojennych w Ukrainie i w ciągu 50 dni nie dojdzie do porozumienia, to Stany Zjednoczone ogłoszą 100-procentowe cła na Rosję i wprowadzą sankcje wtórne względem państw kupujących rosyjską ropę naftową.

BRÓŃ PRZEZ EUROPE DO UKRAINY

„Jesteśmy z Rosji bardzo niezadowoleni” – oświadczył prezydent USA. Trump odniósł się również do osoby Władimira Putina: „Nie chcę mówić, że jest zabójcą, ale jest twardym facetem. Oszukał wielu ludzi, ale nie mnie”. Podkreślając kolejny raz, że gdyby w 2022 r. były prezydentem Ameryki, to do wojny nigdy by nie doszło. W późniejszej rozmowie z BBC ponownie wspominał o prezydencie Rosji: „Jestem nim rozzaczarowany, ale nie skończyłem z nim pracować”.

Amerykański prezydent zapowiedział, że Stany Zjednoczone wyślą Ukrainie broń, za którą zapłacą europejscy sojusznicy. „Jednym słowem, będziemy produkować najlepszą broń, która będzie wysłana do NATO” – wyjaśnił dziennikarzom swój plan. – Sądzę, że faktycznie mamy do czynienia z pewnym przełomem. Początkowo prezydent Trump miał nadzieję, że poprzez prowadzenia rozmów uda się zakończyć wojnę w Ukrainie. Tego typu prób było naprawdę sporo. Po wynikach wielu rozmów zorientował się, że Putin i jego ludzie żyją we

Pomysł z zakupem broni przez Europejczyków i przekazywaniem jej Ukrainie jest bardzo ważny – uważa Ruslanas Baranovas Fot. Josvidas Elinskas, ELTA

Stacja telewizyjna CNN poinformowała, że oprócz systemów obrony powietrznej Patriot USA mogą sprzedać sojusznikom także pociski krótkiego zasięgu, rakiety średniego zasięgu powietrze-powietrze oraz amunicję do haubic.

własnej rzeczywistości. Zresztą wielu osób na Litwie niejednokrotnie podkreślało, że te próby nic nie dadzą. Dlatego pomysł z zakupem broni przez Europejczyków i przekazywaniem jej Ukrainie jest bardzo ważny – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Ruslanas Baranovas, wiceprzewodniczący sejmowego Komitetu Spraw Europejskich oraz członek sejmowego Komitetu Spraw Zagranicznych.

LITWA W INICJATYWIE?

Wśród kupujących amerykańską broń wymienia się następujące kraje: Niemcy, Finlandię, Norwegię, Szwecję, Wielką Brytanię, Danię oraz Kanadę. Litwa

zapowiedziała, że również dołoży się do zakupu amerykańskiej broni dla Ukrainy. „To bardzo ważna wiadomość, mam na myśli to, że jeszcze przed kilkoma miesiącami wyglądało, że USA w ogóle nie udzielią żadnego poparcia. Styl oczywiście jest trochę inny. Wcześniej administracja Bidena broń przekazywała bezpłatnie, teraz prezydent Trump zaproponował nowy wariant: kupujcie od nas i darujcie Ukrainie, ale Ameryka bezpośrednio nie będzie darowała tej broni” – skomentował sytuację dla „Žinių radijas” Deividas Matulionis, doradca Gitanasa Nausėdy ds. bezpieczeństwa narodowego.

Rozmówca naszego dziennika sądzi, że kraje Europy są gotowe na nowy schemat pomocy Ukrainie zaproponowany przez Trumpa. – Dotyczy to zwłaszcza Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz państw Europy Północnej. Teraz największe pytania wywołują szczegóły. Dajmy na to, jeśli Niemcy kupią Patriota dla Ukrainy, to w ciągu jakiego czasu ten system trafi na miejsce. Czy ten zakup będzie traktowany jako priorytetowy, czy jednak znajdzie się w ogólnej kolejce?

6.>>

Te pytania pozostają, ale z tego, co mi wiadomo, to kraje Europy są gotowe do aktywnego wykorzystania tego instrumentu – oświadcza poseł.

Polityk popiera takie rozwiązanie. – Poza tym mamy ustawowe zobowiązanie o zapewnieniu pomocy Ukrainie w wysokości 0,25 proc. PKB. Nasze magazyny wojskowe na skutek tej pomocy zostały mocno uszczuplone. Liczba rzeczy, które mogą być przekazane Ukrainie, znacznie się zmniejszyła. Musimy się sami dobrać. Więc całkiem możliwy jest taki scenariusz, że te 0,25 proc. zostanie przeznaczonych nie na humanitarną i budżetową pomoc Ukrainie, ale na zakup amerykańskiej broni. Ukraina najbardziej potrzebuje broni – mówi Baranovas.

BOMBARDOWANIE CYWILI

Stacja telewizyjna CNN poinformowała, że oprócz systemów obrony powietrznej Patriot USA mogą sprzedać sojusznikom także pociski krótkiego zasięgu, rakiety średniego zasięgu powietrze-powietrze oraz amunicję do haubic. Szefowa unijnej dyplomacji Kaja Kallas przyjęła zapowiedź Donalda Trumpa z umiarkowanym optymizmem. Z jednej strony pozytywne jest to, że prezydent Trump przyjmuje twarde stanowisko wobec Rosji. Z drugiej strony – 50 dni to bardzo długo, biorąc pod uwagę, że każdego dnia giną niewinni cywile – oświadczyła.

Baranovas oświadcza, że trudno powiedzieć, dlaczego prezydent Stanów Zjednoczonych wyznaczył termin na 50 dni, a nie na przykład 60 lub 40 dni. – Nie jestem pewien, czy mamy tutaj jakieś mocne uzasadnienie. Podobne terminy Trump udzielał również Iranowi. Iran nie posłuchał Trumpa i mamy odpowiedni rezultat. Z pewnością to jest długi okres czasu, ponieważ Rosja każdego dnia bombarduje miasta Ukrainy. W przypadku ostatnich wydarzeń nie mówimy już o bombardowaniach na froncie, lecz tych skierowanych przeciwko cywilom. Sądzę, że Rosji nie udaje się cokolwiek osiągnąć na froncie, dlatego przeorientowała się na mord cywili. Pod tym względem 50 dni to dużo, ale lepiej te 50 niż nic – mówi polityk.

Jesteśmy z Rosji bardzo niezadowoleni – oświadczył Donald Trump
Fot. EPA-ELTA

Teraz w amerykańskim Kongresie trwają prace nad pakietem ustaw, który zobowiązuje administrację do nałożenia sankcji na podmioty w sektorze energetycznym i bankowym Rosji, a także cel w wysokości 500 proc. na towary z krajów świadomie kupujących od Rosji ropę naftową i inne surowce. Projekt ma być gotowy do rozpatrzenia w Senacie przed sierpniem, gdy senatorowie udają się na letnią przerwę. ■

MRF MEDIJŲ
RĖMIMO
FONDAS

Donald Trump, zapowiedział w miniony poniedziałek, że jeśli Rosja nie zakończy działań wojennych w Ukrainie i w ciągu 50 dni nie dojdzie do porozumienia, to Stany Zjednoczone ogłoszą 100-procentowe cła na Rosję i wprowadzą sankcje wtórne względem państw kupujących rosyjską ropę naftową.

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Przestarzałe systemy inżynieryjne – częsta przyczyna pożarów w blokach wielomieszkaniowych

Znaczna część mieszkańców Litwy mieszka w blokach wielomieszkaniowych, wybudowanych kilkadziesiąt lat temu lub nawet wcześniej.

Z biegiem czasu w takich budynkach zużywają się nie tylko konstrukcje, ale także sieci inżynieryjne, co może powodować poważne problemy związane z bezpieczeństwem przeciwpożarowym. Eksperti podkreślają: o zapobieganiu należy zadbać nie po nieszczęściu, ale jeszcze przed nim.

ROZWIĄZANIA TECHNICZNE, KTÓRE STANOWIĄ REALNE ZAGROŻENIE

Jak twierdzi Aurelijus Česūnas, starszy specjalista Państwowej Straży Pożarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, w starych blokach wielomieszkaniowych często nie działają systemy przeciwpożarowe, a możliwości ewakuacji są ograniczone. Na przykład wyjścia awaryjne przez balkony są często zamknięte lub zastawione, a przedmioty zgromadzone w korytarzach utrudniają zarówno mieszkańcom, jak i służbom ratowniczym dostęp do budynku w razie wypadku.

„W takich domach nadal często znajdują się stare, nieprzystosowane do obecnych potrzeb sieci elektryczne, które nie wytrzymują współczesnych obciążeń elektrycznych. Wszystko to znacznie zwiększa ryzyko zwarcia lub przegrzania przewodów, co często kończy się pożarem. Systemy wentylacyjne również mogą być niebezpieczne, zwłaszcza w przypadku, gdy w blokach wielomieszkaniowych zainstalowano systemy ogrzewania opalane paliwem stałym, a do odprowadzania dymu nielegalnie wykorzystuje się naturalne kanały wentylacyjne budynku. Kanały te nie są zaprojektowane tak, aby wytrzymać działanie wysokich temperatur lub gorących gazów spalinyowych, dlatego ich wykorzystanie jako komina zwiększa ryzyko pożaru i rozprzestrzenienia się ognia na wszystkie części budynku” – wyjaśnia ekspert.

■ Odnowiony blok wielomieszkaniowy Fot. z archiwum APVA

RENOWACJA – MOŻLIWOŚĆ WPROWADZENIA ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA

Kompleksowa renowacja pozwala zasadniczo poprawić stan przeciwpożarowy budynku. Ekspert z Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi (APVA) w dziale modernizacji bloków wielomieszkaniowych Edvardas Petrauskas zwraca uwagę, że podczas przygotowywania planu inwestycyjnego należy dokładnie ocenić stan techniczny wszystkich systemów i zaplanować niezbędne środki bezpieczeństwa.

„Biorąc pod uwagę tę ocenę, w planie inwestycyjnym należy przewidzieć wszystkie niezbędne środki, które pomogą zapewnić, że po modernizacji budynek będzie spełniał wszystkie obowiązujące wymagania bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Modernizując blok wielomieszkaniowy, można odnowić starą instalację elektryczną, oczyścić i uporządkować kanały wentylacyjne, naprawić lub wymienić dach, zainstalować od-

gromnik, wymienić niebezpieczne drzwi zewnętrzne i wdrożyć inne środki zwiększające bezpieczeństwo. Większość takich narzędzi jest finansowana przez państwo – mogą być one dotowane lub objęte preferencyjnym kredytem. To doskonała okazja dla mieszkańców do zwiększenia bezpieczeństwa swoich domów bez ponoszenia dużych dodatkowych kosztów” – dzieli się ekspert.

APVA przypomina, że zaproszenie do ubiegania się o pomoc państwa na modernizację bloków wielomieszkaniowych (w celu uzyskania klasy efektywności energetycznej B lub wyższej) jest ważne do 1 października i zachęca do skorzystania z tej możliwości.

Więcej informacji: apva.lrv.lt
Wnioski należy składać za pośrednictwem systemu informacyjnego APVA APVIS.

Projekt „Promocja renowacji budynków wielomieszkaniowych” jest finansowany ze środków Funduszu Spójności.

Benita Gaižiūnaitė

Zam. 2870

Reforma drugiego filaru emerytalnego budzi niepokój o przyszłość

Honorata Adamowicz

Po zakończeniu tegorocznego okresu automatycznej rejestracji do drugiego filaru oszczędności emerytalnych, prawie 36 000 osób do niego dołączyło lub wznowiło wcześniej zawieszone składki. W tym samym czasie około 200 000 osób zrezygnowało z uczestnictwa w programie. Algirdas Butkevičius, były premier rządu Litwy obecnie wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Sejmu RL mówi, że reforma była potrzebna, ale niektóre poprawki były przyjęte zbyt pochopnie i nie wiadomo, jak to wpłynie na system emerytalny w przyszłości.

WYMAGANA JEST PEWNA CIERPLIWOŚĆ

– Jeśli spojrzeć na opinie międzynarodowych ekspertów, są one naprawdę bardzo krytyczne. Ważne jest, aby ludzie inwestowali pieniądze z myślą o przyszłości. Doskonale zdajemy sobie sprawę, że wiedza finansowa naszych obywateli jest bardzo słaba. Ludzie potrzebują wyjaśnień, być może pomocy, wybierając sposób inwestowania swoich pieniędzy na godną starość. Tak więc, jeśli chodzi o przyjęcie tej ustawy, to nie wyjaśniono ludziom, na jakich warunkach mogą nadal uczestniczyć w funduszach emerytalnych. Muszą oni być świadomi i rozumieć, że wymagana jest pewna cierpliwość, że fundusze emerytalne dają dodatkowy zwrot w wysokości około 6–8 proc. po dwudziestu latach – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Algirdas Butkevičius.

NOWE PRZEPISY ZAKŁADAJĄ KILKA ISTOTNYCH ZMIAN

Zrezygnowano z automatycznej rejestracji w drugim filarze emerytalnym. Zamiast tego wprowadzono model dobrowolnego gromadzenia

W czerwcu Sejm przyjął reformę drugiego filaru emerytalnego, która wejdzie w życie w przyszłym roku.

środków: automatyczną rejestrację co trzy lata zastąpiono ciągłym przypominaniem o ewentualności dobrowolnego gromadzenia środków i publicznym informowaniem o możliwościach gromadzenia środków w drugim filarze emerytalnym. Sejm wprowadził także tzw. „okno wyjścia” z systemu – potrwa ono dwa lata: od stycznia 2026 r. do końca 2027. To właśnie w tym okresie uczestnicy będą mogli zadecydować o wycofaniu się z programu lub wypłacie całości środków, jeśli zgromadzili między 5,4 tys. a 10,8 tys. euro. Takie wypłaty nie będą opodatkowane. W przypadku wcześniejszego wypłacenia 25 proc. zgromadzonych środków, obowiązywać będzie 3-procentowy podatek. Osoby, które zdecydują się całkowicie zrezygnować z oszczędzania, otrzymają zwrot składek pomniejszony o wspomnianą 3-procentową opłatę. Zyski z inwestycji nie będą opodatkowane, jednak państwowe dopłaty nie wrócą do uczestnika – zostaną ponownie przekierowane

do systemu ubezpieczeń społecznych, czyli „Sodry”.

– Niektóre poprawki były zdecydowanie potrzebne. Z jednej strony zwiększa swobodę decyzji obywateli, wybór należy do nich. Ale z drugiej strony – co dalej. Ta decyzja budzi obawy o przyszłość systemu emerytalnego i finansów publicznych. Ale było zbyt mało dyskusji, zbyt mało wyjaśnień dla opinii publicznej. Wybrano pójsię radykalną ścieżką, która moim zdaniem doprowadzi do jeszcze większej inflacji na Litwie. Przy opracowywaniu tej ustawy, która została zatwierdzona w Sejmie, zabrakło kompetencji osób, które są odpowiedzialne za ten projekt. Zabrakło wyjaśnienia, dlaczego ważne jest, aby ludzie oszczędzali na starość. To wszystko było zrobione zbyt pochopnie. Teraz należy ludziom tłumaczyć, jak ważne jest inwestowanie na przyszłość – podkreśla Algirdas Butkevičius, wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów. ■

Ludzie potrzebują wyjaśnień, być może pomocy, wybierając sposób inwestowania swoich pieniędzy na godną starość – uważa Algirdas Butkevičius
Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Amerykański youtuber zrobił furorę w Wilnie. Tłumy młodzieży mimo ulewy

Justyna Giedrojc

15 lipca do Wilna zawitał Darren Jason Watkins, znany jako IShowSpeed. Na YouTube ma 42, 2 mln obserwujących, na Tik Toku — 41, 4 mln, na Instagramie — 38,3 mln, na Twitch 955 tys.

Na stołecznym lotnisku popularnego youtubera powitał minister gospodarki i innowacji Lukas Savickas. „Witamy na Litwie, wiemy, że lubisz szybkość, więc oto szybka wersja litewskiej różowej zupy” — powiedział minister i podał gościowi kubek chłodnika.

Ponadto gwiazda internetu otrzymała w prezencie koszulkę w baticowym stylu, podobną do tych, które były popularne podczas Igrzysk Olimpijskich w Barcelonie w 1992 r. Nieco później, przed Pałacem Władców gościa powitał stołeczny mer Valdas Benkunskas. Pomimo ulewnego deszczu na youtubera czekał tu tłum fanów oraz stół z poczęstunkiem. Amerykanin tańczył litewskie tańce ludowe w towarzystwie tancerzy ubranych w stroje ludowe. Następnie zwiedził Wieżę Telewizyjną, dawne więzienie na Łukiszkach, na Białym Moście spotkał się z fanami i wziął udział w pojedynku na miecze. IShowSpeed był też w Parku na Zakrecie, gdzie miał spotkanie z wice mistrzem olimpijskim w rzucie dyskiem Mykolasem Alekną.

Podczas wizyty youtuberowi towarzyszył litewski wideobloger Paulius Mikolaitis-Paul de Miko. Darren Watkins Jr., znany jako IShowSpeed jest jednym z najpopularniejszych amerykańskich streamerów.

— Zdobył popularność dzięki eksygującym transmisjom z gier oraz wybuchowym reakcjom i nieprzewidywalnym zachowaniem. Jego ksywka I Show Speed w wolnym tłumaczeniu z angielskiego brzmi — ja pokazuję szybkość. Głównym wyznacznikiem jego osobowości jest to, że ze wszystkimi się ściga, uważa, że jest szybszy niż inni — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” wilnianin, znany społecznik Bartosz Urbanowicz.

Streamy Darrena Jasona Watkinsa jednocześnie może oglądać nawet pół miliona osób **Fot. Josvydas Elinskas, ELTA**

Zauważa, że popularny youtuber zaczynał karierę w internecie od streamowania gier.

— Jest moim rówieśnikiem, ma teraz 20 lat. Osiągnął bardzo wiele w tak młodym wieku — jest najświetniej rozwijającym się streamerem i youtuberem, jeżeli patrzymy na ilość widzów. Wybił się oglądaniem streamów — bardzo popularną formą spędzenia czasu wśród młodzieży i nastolatków. W wieku 16–17 lat I Show Speed zaczynał od transmitowania na żywo, jak gra w gry komputerowe. Wybił się szybko, ponieważ był postacią bardzo kontrowersyjną. Na grę reagował w sposób bardzo impulsywny i ekspresyjny i ludzi to śmieszyło. Formą, w której osiągnął sukces, było streamowanie i robienie potem krótkich filmików z najciekawszymi momentami. Czasami robił z siebie klauna w internecie. Ale jego streamy jednocześnie może oglądać nawet pół miliona osób. Ciężko opisać, co on naprawdę robi, bo to trzeba zobaczyć. Wyróżniał się tym, że był śmieszny, a każdy z nas lubi sobie żartować. Jednym z punktów zwrotnych w jego karierze był moment, kiedy oświadczył, że jego ulubionym piłkarzem jest Cristiano Ronaldo. Następnie zaczął dążyć do tego, żeby spotkać

się ze znanym piłkarzem. Faktycznie, po roku udało mu się spotkać z Ronaldo. Padł wówczas przed nim na kolana, bardzo ekspresywnie na to reagował i pokazywał to w streamach. W ubiegłym roku postanowił, że będzie nie tylko na żywo transmitował gry ze swego pokoju, ale w ogóle życie. Dlatego wyszedł w kamerą w świat — wyjaśnia Bartosz Urbanowicz.

Dodaje, że IShowSpeed jest jedną z najpopularniejszych gwiazd internetu, a jego popularność można porównać do sławy Cristiano Ronaldo. Wszędzie, gdzie się pojawi witają go tłumy fanów.

Wizytę popularnego youtubera zorganizowały instytucje publiczne Go Vilnius i Keliauk Lietuvoje. Koszty wyniosły około 30 tys. euro — 20 tysięcy euro stanowiło honorarium gościa, a około 10 tys. euro wydano na jego przyjęcie na Litwie.

Wcześniej Darren Jason Watkins odwiedził Łotwę i Estonię, natomiast w zeszłym roku m.in. Warszawę i Kraków. W tym roku planuje kolejną wizytę w Polsce w ramach swojej europejskiej trasy.

Zmiany w ukraińskim prawie: polskie szkolnictwo poważnie zagrożone

Choć zainteresowanie nauką języka polskiego na Ukrainie nie słabnie, to sytuacja szkół z polskim językiem nauczania staje się coraz trudniejsza. Na problemy wskazują zarówno przedstawiciele polskiego rządu, jak i liderzy lokalnych środowisk polskich na Ukrainie.

Wojna, odpływ ludności i nowe przepisy zagrażają ciągłości kształcenia. W Sejmie RP zorganizowano dyskusję na temat sytuacji polskiego szkolnictwa w Ukrainie.

TRUDNE NEGOCJACJE

Problemem szkolnictwa polskiego w Ukrainie zajęła się sejmowa podkomisja ds. kształcenia Polaków mieszkających za granicą. Największe zaniepokojenie budzą zmiany prawne w ukraińskim systemie edukacji. Jak podkreśla Beata Pietrzyk, naczelnik Wydziału Oświaty Polskiej w Ministerstwie Edukacji Narodowej, nowe regulacje nakładają wymóg minimalnej liczby uczniów w najstarszych klasach licealnych. Tymczasem polskie szkoły we Lwowie, Gródku Podolskim czy Mościskach nie są w stanie skompletować pełnych klas.

„Jeśli nie będzie klas licealnych, nie będzie też możliwości utrzymania pełnej szkoły średniej. Jeśli nie będzie pełnej szkoły średniej, to ograniczona zostanie możliwość przystąpienia do egzaminu maturalnego, w tym do egzaminu maturalnego z języka polskiego” — tłumaczyła Beata Pietrzyk.

Jak dodała, w rozmowach z Ukraińcami polskie władze zabiegają o to, by szkoły obecnie istniejące mogły funkcjonować na dotychczasowych zasadach. Zmiany w ukraińskim prawie mogą też oznaczać likwidację działającego w Drohobyczu Ogólnoukraińskiego Koordynacyjno-Metodycznego Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej przy Zjednoczeniu Nauczycieli Polskich na Ukrainie.

SZKOŁY DZIAŁAJĄ MIMO WOJNY

O perspektywie lokalnej mówiła Wiktoria Laskowska, prezes

Nawet po ukończeniu szkoły uczniowie borykają się z problemem uzyskania certyfikatów językowych **Fot. s. Amata J. Nowaszewska CSFN / Family News Service**

Problemem szkolnictwa polskiego w Ukrainie zajęła się sejmowa podkomisja ds. kształcenia Polaków mieszkających za granicą. Największe zaniepokojenie budzą zmiany prawne w ukraińskim systemie edukacji.

Żytomierskiego Obwodu Związku Polaków na Ukrainie oraz prezes Kongresu Oświaty Polonijnej. „Mimo wojny, dalej działamy. W naszej szkole uczy się około 200 dzieci. Jest ogromne zainteresowanie lekcjami polskiego, rodzice chcą, by ich dzieci dostały się na studia do Polski” — podkreślała.

Jednak nawet po ukończeniu szkoły uczniowie borykają się z problemem uzyskiwania certyfikatów językowych — młodzież kończy szkołę w wieku 17 lat, a certyfikat B2 wymagany na studia w Polsce można zdobyć dopiero od 18. roku

życia, co przy ograniczeniach wyjazdowych dla mężczyzn w wieku poborowym staje się barierą. Analogiczny problem pojawia się przy certyfikacie na poziomie B1, którego wymóg posiadania wprowadzono przy rekrutacji do szkół policealnych.

POLSCY NAUCZYCIELE, PODRĘCZNIKI I WSPARCIE ZDALNE

Mimo trudnej sytuacji polskie szkoły na Ukrainie wspiera Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG). Agnieszka Koterla, p.o. dyrektora ORPEG, poinformowała, że w 2024 r. przekazano ponad 2 tys. podręczników i pomocy dydaktycznych i przeszkolono ponad 100 nauczycieli z Ukrainy. Do pracy w tamtejszych szkołach skierowano 38 nauczycieli — część z nich pracuje zdalnie. ORPEG wspiera też szkoły im. Komisji Edukacji Narodowej umożliwiającej naukę w języku polskim online. ■

Family News Service

Czy Bundestag pozwoli Bundeswehrze bronić Litwy – nie ma podstaw do sceptycyzmu

Antoni Radczenko

Wiceprzewodniczący Sejmy Litwy Juozas Olekas twierdzi, że nie ma podstaw do sceptycyzmu, jeśli chodzi o zobowiązania sojusznika.

Niemiecki dziennik „Die Welt” podał, że niemiecka brygada stacjonująca na Litwie w przypadku ataku Rosji będzie musiała czekać na zgodę rodzimego parlamentu zanim rozpocznie działania bojowe. Informacja wywołała popłoch w litewskiej przestrzeni medialnej.

REAKCJA OŚRODKA PREZYDENCCKIEGO

Doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa Deividas Matulionis uważa, że dyskusja na ten temat jest dla niego trochę dziwna. „Wszystko zależy od sytuacji. Niemiecka brygada będzie włączona w regionalne plany NATO. W takim przypadku, jeśli coś się wydarzy, naczelny dowódca sił Sojuszu będzie miał wszelkie uprawnienia do użycia sił na terytorium Litwy i do obrony tego terytorium” — powiedział Matulionis dla „Žinių radijas”.

Dodając, że sytuacja może się skomplikować, jeśli dojdzie do niespodziewanego ataku, kiedy dowódca sił nie będzie miał odpowiednich uprawnień. „Wtedy pojawi się pytanie, jakich uprawnień Niemcy udzielą niemieckiej brygadzie stacjonującej na Litwie” — oświadczył Matulionis. Podkreślając, że ze względu na posiadane przez Litwę informacji nie jest konieczna decyzja Bundestagu. „Ustalona została szybka procedura, która pozwala w bardzo krótkim czasie udzielić uprawnień do wspólnej z litewskimi siłami obrony terytorium” — oświadczył doradca.

Czy niemiecka brygada, która ma stacjonować na Litwie, powinna otrzymać zezwolenie Bundestagu do prowadzenia zadań bojowych w przypadku ataku na Litwę?

Kiedy wysyła się żołnierzy na zagraniczną misję, to zawsze się im daje odpowiednie pełnomocnictwo — twierdzi Juozas Olekas. Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

GOTOWI DO ZABIJANIA

Matulionis oświadczył również, że nie ma informacji o tym, że Stany Zjednoczone planują wycofać swoje wojska z Europy. Jego zdaniem, jeśli nawet zajdą jakieś zmiany w tej materii, to nie będą miały większego wpływu na sytuację bezpieczeństwa Europy. „Wszystkie kraje chcą przekonać Amerykanów, że ich obecność w Europie jest ważne nie tylko dla Europy, ale również dla Amerykanów. Ich siły zbrojne są potrzebne w Europie, aby były czynnikiem odstraszającym w regionach Bliskiego Wschodu oraz Afryki” — oświadczył.

W sprawie wypowiedział się również minister obrony Niemiec Boris Pistorius. W rozmowie z „The Financial Times” oświadczył, że niemieccy żołnierze są gotowi do zabijania Rosjan w przypadku ataku. „Rekomendowałbym udać się bezpośrednio do Wilna i porozmawiać z tam stacjonującymi

przedstawicielami niemieckiej brygady. Oni dokładnie wiedzą na czym polega ich praca” — powiedział polityk.

Szef niemieckiego resortu obrony oświadczył, że niemieccy żołnierze na Litwie odgrywają taką samą rolę, jak stacjonujący w Niemczech żołnierze amerykańscy, brytyjscy i francuscy, kiedy Niemcy były wschodnią flanką NATO. „Teraz wschodnią flanką są Litwa, kraje bałtyckie oraz Polska” — dodał Pistorius.

ODPOWIEDNIE UPOWAŻNIENIA

Juozas Olekas nie widzi powodu do paniki. — Każdy żołnierz w armii każdego państwa powinien mieć odpowiednie upoważnienie w ramach, którego ma działać. W przypadku niemieckich żołnierzy, którzy przyjadą na Litwę, takie upoważnienie ma być wydane zgodnie z niemieckim ustawodawstwem.

12.>>

Kiedy Litwa wysyła swych żołnierzy na misje wojskowe, to również udziela odpowiednich upoważnień. Jestem przekonany, że ta kwestia zostanie uregulowana — oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” wiceprzewodniczący Sejmu, członek sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony i który w przeszłości dwukrotnie piastował stanowisko ministra ochrony kraju.

Polityk podkreślił, że generalnie w obecnej sytuacji mieszkańcy Litwy muszą się cieszyć, ponieważ wojsko sojusznika przybywa do naszego kraju, tym samym wzmacniając nasze bezpieczeństwo. Osobiście nie ma żadnych wątpliwości odnośnie wywiązania się przez Niemcy ze swych zobowiązań. — Sądzę, że kiedy wysyła się swych żołnierzy na zagraniczną misję, to zawsze się im daje odpowiednie pełnomocnictwo. Chyba nie myślimy, że kiedy rozpocznie się jakiś atak na nasz kraj, to niemiecka brygada zacznie uciekać, czy złożyć

broń. Jestem przekonany, że będą mieć odpowiednie upoważnienie do obrony siebie i Litwy — podkreśla Olekas.

BUDOWA POLIGONU

Piąty artykuł Traktatu Północnoatlantyckiego stanowi: „Strony zgadzają się, że zbrojny atak na jedną lub więcej z nich w Europie lub Ameryce Północnej będzie uznany za atak przeciwko nim wszystkim i w związku z tym zgadzają się, że jeżeli taki zbrojny atak nastąpi, każda z nich, w ramach wykonywania prawa do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony, uznanego na mocy artykułu 51 Karty Narodów Zjednoczonych, udzieli pomocy Stronie lub Stronom zaatakowanym, podejmując niezwłocznie, indywidualnie i w porozumieniu z innymi Stronami, takie działania, jakie uzna za konieczne, w tym użycie siły zbrojnej, w celu przywrócenia i utrzymania bezpieczeństwa obszaru północnoatlantyckiego”.

Niemcy jeszcze w 2022 r. zobowiązali się rozmieścić brygadę na Litwie, która ma liczyć około 5 tys. żołnierzy. Część żołnierzy oraz pracowników cywilnych niemieckiej jednostki wojskowej przybędzie do naszego kraju wraz z rodzinami. Zgodnie z planami większa część brygady ma przyjechać na Litwę już w następnym roku. Pełną moc bojową ma osiągnąć w roku następnym.

Niemieccy żołnierzy mają stacjonować w Rukli oraz Rudnikach w rejonie solecznickim. W tym ostatnim trwają teraz zaawansowane prace nad budową poligonu. „Progres jest lepszy niż zakładaliśmy” — przed kilkoma dniami powiedziała dziennikarzom wiceminister ochrony kraju Orijana Mašalė. Z jej słów wynika, że w ciągu ostatnich 11 miesięcy udało się ukończyć 10 proc. zaplanowanych prac. Pozostałych 90 proc. ma zostać ukończonych w ciągu dwóch lat.

TVP
WILNO

■ Decyzja o stacjonowaniu niemieckiej brygady na Litwie została podjęta w 2022 r. Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Pierwszy elektryczny statek pasażerski już w Wilnie

Justyna Giedrojć

Elektryczny statek pasażerski „Rytas” (pol. Poranek) przypłynął do Wilna z Rygi. Planuje się, że regularne rejsy po Wilii rozpoczną się jeszcze w lipcu.

– Projekt ma na celu nie tylko ułatwienie poruszania się po mieście pojazdami komunikacji miejskiej, ale też promocję zrównoważonego transportu. Integracja elektrycznego transportu wodnego z systemem transportu publicznego odbędzie się w trzech etapach. Powstanie połączenie transportowe Żyrmuny–Zwierzyniec z sześcioma przystankami. Mieszkańcy Wilna i goście miasta będą mogli wypróbować nową formę transportu publicznego w lipcu – zapowiedziała Loreta Levulytė–Staškevičienė, kierowniczka spółki samorządowej JUDU.

PRÓBNE REJSY PO WILII

Zakłada się, że elektryczne statki stopniowo staną się coraz ważniejszym elementem transportu publicznego. Jednocześnie rzeka stanie się nie tylko fragmentem krajobrazu, ale także częścią sieci transportowej miasta.

Przed rozpoczęciem przewozu pasażerów statek rozpocznie próbne rejsy po Wilii oraz przejdzie gruntowne testy.

– Regularne rejsy rozpoczną się dopiero po zakończeniu wszystkich obowiązkowych procedur bezpieczeństwa. Testy to nie formalność – to jeden z najważniejszych etapów przed uruchomieniem usługi. Ta usługa transportowa jest nowością zarówno dla miasta, jak i dla nas jako przewoźnika, dlatego każdy krok – od testów technicznych po zapewnienie bezpieczeństwa pasażerów – musi być odpowiedzialnie zaplanowany i wykonany. Tylko w ten sposób możemy zagwarantować mieszkańcom Wilna i gościom miasta bezpieczną podróż – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ignas Degutis, dyrektor spółki Vilniaus viešasis transportas.

Jednym z najważniejszych etapów będą działania mające na celu przygotowanie i sprawdzenie reakcji na potencjalne zagrożenia. Podczas ćwiczeń zostaną przetestowane ewakuacja pasażerów, awaryjne zatrzymanie statku, mechanizmy wzywania pomocy oraz holowanie statku do najbliższego przystanku.

NAJWYŻSZE STANDARDY JAKOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA

Każda statek jest wyposażony w 32 miejsca siedzące (28 w środku i 4 na pokładzie) i darmowe Wi-Fi dla pasażerów. Informacje o rejsie będą wyświetlane na tablicach informacyjnych, a bezpieczeństwo zapewni monitoring wizyjny. Ponad 80 proc. pokładu pokrywa dach, na którym zainstalowano panele do produkcji energii elektrycznej. Będzie ona używana do produkcji energii elektrycznej i wspomagania napędu. Elektryczne pojazdy wodne są przystosowane do potrzeb pasażerów z niepełnosprawnościami oraz posiadają miejsca na rowery.

Jak twierdzi Ignas Degutis, wszystkie podzespoły statku – akumulatory, systemy elektryczne, silniki i inny sprzęt – pochodzą wyłącznie od producentów z Unii Europejskiej, co gwarantuje najwyższe standardy jakości i bezpieczeństwa.

Pierwsza trasa obejmie pięć przystanków na odcinku Most – Mendoga – Trójkąt biznesowy (Verslo trikampis) w dzielnicy Naujamiestis. Dostępne będą bilety jednorazowe, rodzinne i w obie strony. Pasażerowie będą mogli kupić bilety w tradycyjny sposób – za pomocą kart JUDU/Vilniečio kortelė, w aplikacji m.Ticket, samoobsłudze JUDU lub zbliżeniowo na pokładzie statku. Cena standardowego 90-minutowego biletu elektronicznego wyniesie 3 euro, a zakupionego na pokładzie – 4 euro. Będą obowiązywały wszystkie zniżki obowiązujące w transporcie publicznym.

– 90-minutowy bilet można będzie wykorzystać także w trolejbusie czy autobusie, jeżeli podróż statkiem zajmie mniej czasu. Podróż od Mostu Mendoga do Trójkąta biznesowego trwa około 50 min. Zostaje więc jeszcze 40 min, które można wykorzystać przesiadając się do innego pojazdu komunikacji miejskiej – wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Gabrielius Grubinskas, rzecznik samorządu stołecznego.

W najbliższych tygodniach do Wilna zostanie dostarczony drugi statek elektryczny –

„Lašiša” (pol. Łosoś), jesienią kolejne – „Geležinis vilkas” (pol. Żelazny Wilk) i „Smilga” (pol. Wiechlina). Produkuje je łotewski producent SIA „BIC”. Koszty zakupu czterech statków wyniosły 1,85 mln. euro. ■

Pierwsza trasa obejmie pięć przystanków na odcinku Most – Mendoga – Trójkąt biznesowy (Verslo trikampis) w dzielnicy Naujamiestis. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Skwer naprzeciwko kościoła św. Anny zyska nowe oblicze, będzie więcej zieleni

Zamiast wydeptanej przestrzeni pojawi się zazieleniony funkcjonalny zakątek z alejkami, ławkami i nowoczesnym oświetleniem.

Justyna Giedrońc

Na razie trudno powiedzieć, kiedy mieszkańcy miasta i turyści będą korzystać z odnowionego skweru przy ul. Maironio. Projekt rewitalizacji tego zakątka jest zatwierdzony, prace budowlane mają ruszyć w przyszłym roku.

POWSTANIE PRZESTRZENI REPREZENTACYJNA

„Kościół św. Anny to nie tylko jedno z najczęściej odwiedzanych miejsc w stolicy, ale także obiekt dziedzictwa historycznego o szczególnym znaczeniu. Renowacja placu przy kościele pozwoli nam odpowiednio zaprezentować tę przestrzeń” – zapowiada mer Wilna Valdas Benkunskas.

Projekt przebudowy skweru zakłada stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej, gdyż jest to jedno z miejsc najczęściej odwiedzanych przez turystów. Roztacza się stąd piękny widok na zakątek gotycki, pomnik Adama Mickiewicza, kościół św. Michała.

REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO MIEJSCA

W końcu XIX w. z rozkazu władz carskich zamknięto klasztor bernardyński, zburzono kościelną dzwonnice i wybudowano ulicę Safjaną (obecnie ul. Maironio). W wyniku tych zmian plac przed kościołem św. Anny zatracił swoją pierwotną funkcję. Z czasem teren ten zamienił się w miejsce do parkowania z małym skwerkiem wydeptanym przez licznych turystów, podziwiających z tego miejsca kościół św. Anny.

„Nasz zespół architektów zwraca szczególną uwagę na przebudowę skweru. Chcemy przeprowadzić rekonstrukcję historyczną tego miejsca i jednocześnie stworzyć

Tak będzie wyglądał skwer naprzeciwko kościoła św. Anny po rekonstrukcji
Fot. vilnius.lt

Projekt przebudowy skweru zakłada stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej, gdyż jest to jedno z miejsc najczęściej odwiedzanych przez turystów. Roztacza się stąd piękny widok na zakątek gotycki, pomnik Adama Mickiewicza, kościół św. Michała.

nowoczesną, przyjazną przestrzeń publiczną w sercu Starówki. Projekt powstawał w konsultacji z lokalnymi mieszkańcami” – zaznacza Laura Joffé kierowniczka spółki samorządowej Vilniaus vystymo kompanija. Spółka rozwoju Wilna wydała pozwolenie na przebudowę skweru.

WIZUALNE POŁĄCZENIE PRZESTRZENI PIESZYCH Z JEZDNIĄ

Punktem wyjścia do zaproponowanych rozwiązań architektonicznych stały się wykopaliska archeologiczne.

– Podczas badań terenu natrafiono na fundamenty dawnej dzwonnicy i fragmenty bruku. Zgodnie z projektem miejsce dzwonnicy będzie oznakowane granitowymi płytami, pozostałości bruku zostaną odrestaurowane i podświetlone. Obmurowanie zostanie zdemonstrowane, zaś poziom obecnego skweru obniżony. Podczas przebudowy wykorzystana zostanie kostka granitowa, asfaltowana część ulicy Maironio w pobliżu skweru zostanie wyłożona płytami granitowymi, szerokość ulicy nie ulegnie zmianie. W ten sposób planowane jest wizualne połączenie przestrzeni pieszych z jezdnią, tak, aby zakątek ten stanowił jedną architektoniczną całość – wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Zita Šlepetienė, rzeczniczka spółki rozwoju Wilna.

Projekt opracowała grupa litewskich architektów: Vincas Brezdys (kierownik projektu), Paulius Jonys, Julija Musteikytė-Mora i Modesta Dauderytė-Mazūrienė. ■

Na Litwie oddychamy coraz czystszym powietrzem

Honorata Adamowicz

Jakość powietrza się poprawia, mimo wojny mającej znaczący negatywny wpływ na jego zanieczyszczenie. Dane dotyczące jakości powietrza zebrane od 2003 r. pokazują, że każdego roku odnotowuje się coraz mniej przekroczeń norm jego jakości.

– Zgodnie z wymogami dyrektyw UE i ustawodawstwa litewskiego jakość powietrza na Litwie jest monitorowana przez cały rok w dziewięciu miastach i trzech parkach narodowych (Aukštaitija, Žemaitija, Dzūkija). W miastach jego jakość w dużym stopniu zależy od położenia i bliskości miejsc, w których znajdują się źródła zanieczyszczeń. Monitoring pokazuje, że na obszarach miejskich najgorsza sytuacja ma miejsce w pobliżu ulic o dużym natężeniu ruchu, na obszarach mieszkalnych, gdzie większość ludzi ogrzewa swoje domy paliwami stałymi oraz w pobliżu dużych obszarów przemysłowych. Ogólnie rzecz biorąc, dane dotyczące jakości powietrza zebrane od 2003 r. pokazują, że jakość powietrza w kraju się poprawia, a każdego roku odnotowuje się coraz mniej przekroczeń norm jego jakości – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vilma Bimbaitė, kierownik Działu Oceny Jakości Powietrza, Agencji Ochrony Środowiska.

WOJNA W UKRAINIE MA ZNACZĄCY WPŁYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA

Jak mówi specjalistka, trudno bez przeprowadzenia szczegółowych badań powiedzieć, jaki konkretnie wpływ na jakość powietrza ma wojna w Ukrainie. Ale nie ma wątpliwości, że działania wojenne, ze wszystkimi ich skutkami, w tym zanieczyszczeniem środowiska, mają znaczący negatywny wpływ nie tylko na jakość powietrza w Ukrainie, ale także w innych krajach. Istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że południowo-wschodni ruch mas powietrza

Na jakość powietrza w miastach i osiedlach wpływają głównie zanieczyszczenia transportowe Fot. Marian Paluszkiewicz

powoduje pojawienie się na Litwie niektórych zanieczyszczeń emitowanych przez pożary, eksplozje itp. spowodowane działaniami wojskowymi.

JAK SIĘ ZACHOWAĆ, GDY WZRASTA POZIOM ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Po ogłoszeniu stanu zanieczyszczenia powietrza ważne jest, aby podjąć działania w celu ochrony zdrowia i środowiska. Po pierwsze, należy sprawdzić informacje na temat źródła i poziomu zanieczyszczenia, aby wiedzieć, co powoduje problem i jak bardzo jest on niebezpieczny. Jeśli przebywamy na zewnątrz, należy unikać wysiłku fizycznego. Ruszać się mniej i nie ćwiczyć na zewnątrz, aby zmniejszyć podrażnienie dróg oddechowych. Jeśli zanieczyszczenie powietrza jest wysokie, zaleca się noszenie maski, która filtruje cząsteczki. Unikać ruchliwych ulic, ponieważ najwyższe poziomy zanieczyszczenia koncentrują się w pobliżu obszarów o dużym natężeniu ruchu. Gdy jesteśmy w domu, należy zamknąć okna i drzwi, aby zapobiec przedostawaniu się zanieczyszczonego powietrza do po-

mieszczenia. Jeśli mamy oczyszczać powietrza, należy go włączyć, aby oczyścić powietrze w domu. Warto unikać czynności, które zwiększają zanieczyszczenie. Należy śledzić wiadomości i aktualizacje dotyczące zanieczyszczenia powietrza, aby wiedzieć, kiedy można wrócić do normalnych zajęć.

– O jakości powietrza w danym miejscu i czasie decydują dwa główne czynniki: warunki meteorologiczne i ekspozycja na źródła zanieczyszczeń. Latem, a dokładniej w ciepłym sezonie (od kwietnia do września), na jakość powietrza w miastach i osiedlach wpływają głównie zanieczyszczenia transportowe, zanieczyszczenia unoszące się w powietrzu (pył z brudnych powierzchni, transport, silniejsze wiatry), prace budowlane i remonty dróg. Bardzo ważnym czynnikiem spowodowanym ociepleniem klimatu jest coraz częstsze występowanie długich okresów gorącej i suchej pogody, co doprowadziło do znacznego wzrostu stężenia pyłu PM10 i fotochemicznego zanieczyszczenia ozonem – podkreśla Vilma Bimbaitė.

Co się dzieje na granicy z Białorusią — na razie spokojnie

Na litewskiej granicy z Białorusią w ciągu ostatnich kilku dni straż graniczna nie odnotowała prób nielegalnego przekroczenia granicy, tymczasem we wtorek straż graniczna poinformowała, że w ciągu ostatniej doby zawrócono 11 nielegalnych migrantów.

Honorata Adamowicz

— Sytuacja na granicy litewsko-białoruskiej jest obecnie spokojna, co jest wynikiem wzmożonych działań prewencyjnych litewskich służb granicznych. Już dwa lata z rzędu zmniejsza się liczba nielegalnych migrantów na granicy litewsko-białoruskiej. To nie pierwszy raz, kiedy przez kilka dni z rzędu funkcjonariusze nie odnotowują ani jednej próby nielegalnego przekroczenia granicy litewsko-białoruskiej. Nie sądzę, że przywrócone przez Polskę kontrole w jakiś sposób wpłynęły na to, że nielegalni migranci nie próbują przedostać się na Litwę — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” doradca dowódcy Państwowej Straży Granicznej Litwy podpułkownik Giedrius Mišutis.

WZMOCNIENIE KONTROLI NA GRANICY Z BIAŁORUSIĄ

W 2021 r. Litwa wzmocniła kontrole na granicy z Białorusią. W tym okresie Litwa, podobnie jak Polska i Łotwa, odnotowała znaczny wzrost liczby nielegalnych przekroczeń granicy. Żeby zapobiec nielegalnym przekroczeniom granicy, została wzmocniona kontrola na granicy litewsko-białoruskiej. Polegało to na zwiększeniu liczby funkcjonariuszy straży granicznej na granicy z Białorusią. Oprócz istniejących przejść granicznych utworzono tymczasowe punkty kontroli, gdzie sprawdzano dokumenty i tożsamość osób przekraczających granicę. Wprowadzono drony i kamery termowizyjne, aby monitorować granicę i wykrywać próby nielegalnego przekroczenia. Litwa zaczęła bliżej współpracować z Polską i Łotwą w zakresie wymiany informacji i koordynacji działań na granicy.

— Kontrola na granicy z Białorusią przez cały czas jest wzmożona. Nielegalni migranci widzą, że nielegalne przekroczenie granicy jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwie. Na granicy przez cały czas dyżurują funkcjonariusze, wykorzystywane są nowoczesne technologie w celu jej ochrony. W tym roku odmówiono wjazdu na Litwę 933 nielegalnym migrantom. W ubiegłym roku w tym samym okresie podjęto 1 002 próby wjazdu do kraju z Białorusi — podkreśla Mišutis.

W 2021 r. Litwa wzmocniła kontrole na granicy z Białorusią. W tym okresie Litwa, podobnie jak Polska i Łotwa, odnotowała znaczny wzrost liczby nielegalnych przekroczeń granicy.

KONTROLE NA GRANICY Z LITWĄ I NIEMCAMI

Od 7 lipca Polska tymczasowo przywróciła kontrole na granicy z Litwą i Niemcami. Kontrole potrwają do 5 sierpnia. Stałe kontrole prowadzone są w trzech punktach: Budzisko—Kalwaria (drogowe), Łódzkie—Ogrodniki (drogowe), Morkawa—Trakiszki (kolejowe). W dziesięciu innych miejscach kontrole prowadzone są wyrywkowo. Funkcjonariusze zatrzymują pojazdy jedynie wtedy, gdy pojawiają się podejrzenia przewożenia nielegalnych migrantów. Samochody są kierowane na pobocze, aby uniknąć zatorów. Z danych VSAT wynika, że od momentu przywrócenia kontroli 7 lipca do niedzieli włącznie, polskie służby graniczne zawróciły 28 nielegalnych migrantów, którzy wjechali na terytorium Polski z Litwy, przemieszczając się wcześniej z Łotwy.

Kontrola na granicy z Białorusią przez cały czas jest wzmożona
Fot. Marian Paluszkiwicz

Polski astronauta powitany słowami Adama Mickiewicza. Sławosz Uznański-Wiśniewski wrócił

We wtorek 15 lipca kapsuła Dragon Grace z czteroosobową załogą misji Ax-4, w tym Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim, wodowała na Pacyfiku w pobliżu San Diego.

Był to pierwszy w historii przypadek, kiedy Polak powrócił na Ziemię z pokładu Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Prezydent RP powitał go słowami Adama Mickiewicza.

„WITAMY Z POWROTEM”

Prezydent Andrzej Duda nazywał wydarzenie przełomowym dla polskiej nauki.

„Z głębokim podziwem i dumą obserwowaliśmy pracę Pana Doktora na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, gdzie realizował Pan eksperymenty przygotowane również przez polskich naukowców. Szczególnie dziękujemy za działalność edukacyjną, którą prowadził Pan przy tej okazji. Bezpośrednie łączenia z kosmosem to bezcenna lekcja dla młodych, ambitnych Polaków – lekcja, która będzie procentować w przyszłości” – napisał prezydent RP Andrzej Duda na portalu X.com (dawny Twitter).

Dodał do tego słowa wieszcza narodowego, Adama Mickiewicza, związanego z Wilnem.

„Zakończona sukcesem misja Pana Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego to nie tylko przełom w dziejach polskiej nauki – to wyraz odwagi i ducha, który od pokoleń kształtuje nasze narodowe dążenia: »Sięgaj, gdzie wzrok nie sięga. Łam, czego rozum nie złamie»” – napisał prezydent. To słowa z poematu Adama Mickiewicza, „Ody do młodości”.

Po wodowaniu, kapsuła została wyłowiona przez załogę statku MV Shannon i przeniesiona na jego pokład. Pół godziny później astronauta, wspierani przez personel medyczny, opuścili kapsułę i rozpoczęli proces diagnostyki. Zgodnie z planem, cała czwórka – Uznański-Wiśniewski, Amerykanka Peggy Whitson, Węgier Tibor Kapu i Hindus Shubhanshu Shukla – została następnie przetransportowana helikopterem na ląd, skąd polecą do swoich docelowych ośrodków.

Astronauta Sławosz Uznański-Wiśniewski wrócił na Ziemię (po prawej, po lewej minister technologii Krzysztof Paszyk) Fot. gov.pl

OKRES ADAPTACJI NIE BĘDZIE DŁUGI

Polski astronauta prosto z Houston uda się do Kolonii, gdzie przejdzie dalsze badania i adaptację do warunków ziemskiej grawitacji w ośrodku DLR „Envihab”, nadzorowanym przez Europejską Agencję Kosmiczną. Według specjalistów z ESA i Centrum Badań Kosmicznych PAN, proces ten powinien przebiec łagodnie, ponieważ misja trwała nieco ponad dwa tygodnie.

– Mikrogravitacja działa silnie na różne układy organizmu, nawet na pracę pojedynczych komórek – tłumaczył dr Tomasz Barciński z Polskiej Akademii Nauk.

Powrót polskiego astronauty śledzili przedstawiciele najwyższych władz państwowych.

Premier Donald Tusk, który oglądał transmisję z lądowania, komentował: „Chyba wylądował? Mam nadzieję, że umie pływać. Witamy w domu (...) Chyba się udało. No, Bogu dzięki, chyba wszystko okej” – mówi na nagraniu Tusk. Z kolei na portalu X.com napisał „No i wylądował!”.

PIERWSZY PO HERMASZEWSKIM

Sławosz Uznański-Wiśniewski jako pierwszy Polak w historii stanął na pokładzie ISS. Wcześniej, w 1978 r., Mirosław Hermaszewski odbył lot orbitalny na pokładzie radzieckiego Sojuza.

Aktualna misja z udziałem Uznańskiego-Wiśniewskiego rozpoczęła się 25 czerwca. Dzień później kapsuła Dragon Grace zadołkowała do Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Przez 18 dni astronauta realizował program naukowy i edukacyjny, będący częścią misji IGNIS, prowadzonej przez Europejską Agencję Kosmiczną we współpracy z Polską Agencją Kosmiczną.

„IMPULS DLA POLSKIEJ DZIAŁALNOŚCI TECHNOLOGICZNEJ”

Minister nauki Marcin Kulasek podkreślił, że misja Ax-4 „to nie tylko sukces technologiczny, ale też symbol współpracy i odwagi”. Wskazał też na naukową i edukacyjną wartość całego przedsięwzięcia.

18.>>

„Sławosz Uznański-Wiśniewski Polak, inżynier, astronauta, wizjoner, pokazał światu, że polska myśl i odwaga mogą sięgać gwiazd. Cała załoga Axiom-4 wykonała serię badań i eksperymentów, które zapoczątkują nie tylko w przestrzeni kosmicznej, ale i na Ziemi. To potencjał naukowy i impuls dla polskiej działalności naukowo-technologicznej” – napisał minister.

Swoje uznanie wyraził także minister rozwoju i technologii Krzysztof Paszyk. W komentarzu podkreślił rosnącą obecność Polski w sektorze kosmicznym.

„Polska ma powody do dumy – nasza obecność w kosmosie nabiera nowego wymiaru” – stwierdził.

13 EKSPERYMENTÓW

W czasie pobytu na ISS Sławosz Uznański-Wiśniewski przeprowadził 13 eksperymentów przygotowanych przez polskie instytucje naukowe i technologiczne. Równolegle z częścią badawczą prowadził szeroko zakrojone działania edukacyjne, w tym cztery bezpośrednie łączenia z dziećmi i młodzieżą z Łodzi, Wrocławia, Rzeszowa i Warszawy. Spotkania te były transmitowane online. Polska Agencja Kosmiczna poinformowała, że priorytetowe cele misji zostały zrealizowane w 100 proc.

Zrealizowana misja miała również aspekt logistyczny i technologiczny. Kapsuła Dragon Grace dostarczyła na Ziemię ponad 260 kg ładunku, w tym aparaturę badawczą i próbki materiałów wykorzystywanych w eksperymentach.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Sergio Palumberiego, kierownika misji z ramienia ESA, pełna ewaluacja wyników naukowych może potrwać nawet ponad rok.

– Trzeba dać naukowcom czas na analizę danych z orbity i porównanie ich z wynikami eksperymentów prowadzonych na Ziemi. Trochę zajmie, zanim będzie można zrobić ocenę rezultatów badań i pojawią się publikacje naukowe – stwierdził.

Choć Uznański-Wiśniewski nie zdradza jeszcze dalszych planów zawodowych, jego zaangażowanie w popularyzację nauki i technologii oraz udział w jednej z najważniejszych misji naukowych z polskim udziałem wskazują na rosnącą rolę Polski w projektach kosmicznych ESA i globalnych programach badawczych. W przestrzeni publicznej pojawiają się także spekulacje, że może być kandydatem do kolejnych misji kosmicznych w ramach programu Artemis lub przyszłych lotów europejskich.

Astronauta po powrocie zamierza kontynuować swoją działalność

edukacyjną. Jeszcze przed startem zapowiadał, że odwiedzi wszystkie polskie politechniki i wybrane uczelnie medyczne.

– Będę prowadził wykłady na uczelniach dotyczące polskiej misji kosmicznej oraz szansy, jaką stwarza polskiej nauce i gospodarce. Zamierzam odwiedzić wszystkie polskie politechniki i być może kilka uczelni medycznych. Wszystko po to, by zachęcić młodych ludzi do wybierania kierunków STEM (ang. science, technology, engineering, mathematics, czyli nauka, technologia, inżynieria i matematyka – PAP) i zawodów związanych z rynkiem kosmicznym – zapowiedział Uznański-Wiśniewski.

Czworo członków misji – dowódczyni Peggy Whitson (USA), Sławosz Uznański-Wiśniewski, Węgier Tibor Kapu i Shubhanshu Shukla z Indii – spędziło na ISS 18 dni. Według serwisu Who Is In Space w chwili dotarcia do Ziemi Uznański-Wiśniewski, Shukla i Kapu mieli na koncie w sumie 20 dni i 3 godziny spędzone w kosmosie (łącznie z podróżą na i z ISS), a kosmiczny „dorobek” Whitson, byłej astronautki NASA i byłej dowódczyni ISS, powiększył się do 695 dni i 7 godzin.

Opr. A.K. na podst. PAP, KPRP, KPRM, mat.pras.

■ Kapsuła wodowała na Pacyfiku (widok z obserwacji kapsuły podczas lądowania, czarno-biały) Fot. gov.pl

Obóz letni dla dzieci w Rudominie

Centrum Kultury w Rudominie zorganizowało tego lata obóz dla dzieci. Obóz odbywa się pod hasłem „Odkrycia kultur”. Pierwszy turnus miał miejsce w dniach 7–11 lipca. Wzięły w nim udział dzieci w wieku 8–12 lat.

Obóz letni dla dzieci to świetna okazja, aby mogły one doświadczyć wspaniałych wrażeń zgodnych z ich zainteresowaniami, pasjami i aktualnymi potrzebami. Uczestnicy mogą „uwolnić głowy”, złapać oddech od codziennych obowiązków i emocji, których doświadczają w trakcie roku szkolnego. To spotkanie z przygodą i dni wypełnione zabawą, śmiechem, aktywnym wypoczynkiem, opartym na współpracy i integracji.

Taki właśnie obóz dla dzieci zorganizowało Centrum Kultury w Rudominie. Obóz odbywał się pod hasłem „Odkrycia kultur”. Pierwszy turnus miał miejsce w dniach 7–11 lipca. Wzięły w nim udział dzieci w wieku 8–12 lat.

Organizatorzy przygotowali niezwykle bogaty i atrakcyjny program. Każdy dzień młodzi obozowicze rozpoczynali od gimnastyki porannej. Następnie odbywały się różnorodne zajęcia edukacyjne, podczas których dzieci mogły nabywać nowe umiejętności i lepiej poznawać otaczający nas świat. Or-

ganizatorzy zadbali także o liczne ciekawe gry i zabawy.

Podczas zajęć edukacyjnych uczestnicy poznawali różne narody świata, ich kulturę, tradycje, symbole oraz rękodzieła. Dzieci tworzyły mapy kultur świata, brały udział w improwizacjach tańców hinduskich i festiwalu kolorów, warsztatach dotyczących wyrobów Indian Ameryki oraz symboli narodów Europy. Wraz z pracownikami Muzeum Władysława Syrokomli zgłębiały tajniki kaligrafii japońskiej i poznawały różne legendy.

Odbyły się także zajęcia edukacyjne z tworzenia świec, woreczków zapachowych, dzieł z kamieni, wyrobów z drewna i nici, zegarków oraz warsztaty diamentowej mozaiki. Podczas zajęć teatralnych dzieci poznawały podstawy teatru, a na warsztatach tanecznych uczyły się różnych tańców.

Bardzo ciekawe było spotkanie z przedstawicielami litewskiej policji, podczas którego przybliżono dzieciom zawód policjanta. Uczestnicy obozu odwiedzili także

spółkę Vilniaus paukštynas, zwiedzili Zamek w Miednikach z przewodnikiem oraz obejrzeli film animowany w kinie.

Każdego dnia odbywały się gry orientacyjne, zawody sportowe, gry planszowe oraz zabawy na świeżym powietrzu. Nikt nie miał ani chwili na nudę. Na zakończenie obozu zorganizowano dyskotekę, podczas której wszyscy świetnie się bawili. Każdy uczestnik otrzymał dyplom obozowicza.

Opiekę nad dziećmi sprawowali pracownicy Centrum Kultury w Rudominie oraz jego filii. Organizatorem obozu letniego było Centrum Kultury w Rudominie, a jego realizacja została sfinansowana ze środków Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Organizatorzy mają nadzieję, że tegoroczny obóz był dla dzieci niezapomnianym przeżyciem, źródłem wielu wspaniałych wrażeń i pozytywnych emocji, które pozostaną w ich pamięci na długie lata.

Centrum Kultury w Rudominie

■ Obóz dla dzieci zorganizowało Centrum Kultury w Rudominie Fot. Centrum Kultury w Rudominie

Wciąż są osoby spóźniające się z deklaracją podatkową. VMI przypomina o konsekwencjach

Na Litwie zakończył się obowiązkowy okres składania rocznych deklaracji majątkowych za 2024 rok. Nie wszyscy jednak deklaracje złożyli. VMI wyjaśnia, co czeka takie osoby. Zapowiada też nowe procedury wobec dłużników.

Państwowa Inspekcja Podatkowa (VMI) informuje, że 86 proc. zobowiązanych osób wywiązało się z tego obowiązku w terminie. Pozostałe mają jeszcze szansę uzupełnić formalności, choć muszą się liczyć z potencjalnymi konsekwencjami.

OSTATNI DZWONEK DLA SPÓŹNIALSKICH

Jak dowiadujemy się w VMI, deklarację majątkową za rok 2024 złożyło 1 655 853 mieszkańców. Inspekcja dodaje, że niektóre zawody wiążą się z obowiązkiem deklaracji publicznej.

Taki obowiązek złożenia publicznej deklaracji majątkowej za 2024 rok objął około 98,5 tys. mieszkańców Litwy oraz ich małżonków. Jak informuje VMI, do dziś nie dopełniło tego jeszcze nieco ponad 200 osób. Choć termin składania deklaracji minął 2 maja, osoby, które tego nie zrobiły, nie są jeszcze automatycznie karane.

„Według najnowszych danych VMI, około 98,5 tys. mieszkańców i ich małżonków, z czego 86 proc. zrobiło to na czas, musiało złożyć oświadczenia majątkowe dotyczące pełnionych funkcji za rok 2024. Oświadczeń tych nadal oczekuje się od nieco ponad 200 mieszkańców” – powiedział Martynas Endrijaitis, zastępca dyrektora VMI. Urząd systematycznie przypomina takim osobom o wciąż aktualnym obowiązku złożenia deklaracji, również po upływie ustawowego terminu.

NIEKTÓRZY MUSZĄ DEKLAROWAĆ PUBLICZNIE

VMI przypomina, że majątek na Litwie i za granicą muszą zgłaszać kierownicy i urzędnicy in-

Inspekcja podatkowa przypomina, że obowiązek deklaracji finansów nigdzie nie przepadł – za niezłożenie deklaracji przewidziane są sankcje

Fot. Dainius Labutis, ELTA

stytucji i organów budżetowych wyznaczonych przez Sejm, politycy i urzędnicy państwowi, kierownicy i zastępcy kierowników spółek akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, oddziałów spółek akcyjnych (jeśli udziałowcem lub założycielem jest państwo lub samorząd), spółek akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (jeżeli udziałowcem lub założycielem jest państwo lub samorząd) oraz ich zastępcy, kierownicy przedsiębiorstw ważnych dla bezpieczeństwa narodowego.

Ponadto sędziowie, notariusze, prokuratorzy, komornicy i inne osoby wymienione w ustawie oraz członkowie ich rodzin.

ZMIANY WOBEC DŁUŻNIKÓW: TAŃSZA PROCEDURA

Równolegle do procedury deklaracyjnej VMI przygotowuje się do zmian w systemie zarządzania

długami. Reforma, która zacznie obowiązywać od lipca 2026 r., przewiduje, że VMI przejmie większą odpowiedzialność za odzyskiwanie długów wobec państwa. Chodzi nie tylko o zaległości podatkowe, ale również mandaty i inne zobowiązania publiczne.

Najważniejszą zmianą będzie możliwość automatycznego pobierania należności z rachunków bankowych dłużników.

„Windykacja długów przez VMI będzie dla nich znacznie tańsza – obecnie opłaty komornicze za niewielkie długi często przekraczają samą kwotę długu nawet kilkunastokrotnie, a w przypadku windykacji przez VMI należałoby uiścić jedynie około 2 euro opłaty administracyjnej na rzecz systemu informacji o ograniczeniach środków pieniężnych oraz opłaty za przelew bankowy” – poinformowała VMI agencję BNS.

Opr. A.K. na podst. VMI, BNS, ŽŪM, inf.wł.

Od przybytku głowa boli – trzy bzdurne przekonania dotyczące owoców. Zalecenia farmaceutki

Latem chętnie sięgamy po świeże owoce i jagody – chociaż tegoroczne truskawki na Litwie nie są może tak kuszące, to wciąż zawierają potrzebne witaminy. Jednak, jak ostrzega farmaceutka Kristina Kurtinaitytė-Jančiukienė, jeść też trzeba umieć. Wskazuje trzy najczęstsze błędy i bzdurne przekonania.

OD PRZYBYTKU BOLI TEŻ BRZUCH

Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia i dietetyków, dzienna porcja owoców i jagód nie powinna przekraczać 200–300 gramów. Farmaceutka Kristina Kurtinaitytė-Jančiukienė z sieci litewskich aptek Camelia zwraca uwagę, że wiele osób tę normę znacznie przekracza, co może prowadzić do dolegliwości układu pokarmowego.

„Większość owoców i jagód zawiera dużo błonnika, a jego spożywanie w dużych ilościach może powodować wzdęcia, biegunkę lub zaparcia. Fruktaza zawarta w owocach może również powodować wzdęcia, ponieważ cząsteczki owoców osadzają się w jelitach, gdzie są fermentowane przez bakterie, co może powodować gromadzenie się dużej ilości gazów w jelitach” – mówi Kurtinaitytė-Jančiukienė.

Podkreśla także, że owoce naturalnie zawierają cukry, a te – choć pochodzenia roślinnego – wpływają na poziom glukozy we krwi. Najbardziej cukrowe są ananasy, melony, mango, winogrona i dojrzałe banany. Farmaceutka rekomenduje ograniczenie ich spożycia, szczególnie u osób dbających o poziom cukru we krwi.

„Zalecałabym spożywanie niesłodzonych lub średnio słodkich owoców, takich jak grejpfruty, pomarańcze, jabłka, brzoskwinie, gruszki, maliny, jeżyny, jagody, wiśnie itp. a słodkie owoce, takie jak banany, arbuzy itp., jeść w mniejszych ilościach, aby ograniczyć całkowite dzienne spożycie cukru. Zachęcam do spożywania owoców i jagód w pierwszej połowie dnia, zwłaszcza przed treningiem sportowym, kiedy jesteśmy bardziej aktywni” – dodaje farmaceutka.

NADMIAR WITAMINY C

Drugim problemem, na który zwraca uwagę Kurtinaitytė-Jančiukienė, jest jedzenie owoców i jagód bez ich wcze-

Jeść owoce też trzeba umieć – najważniejsze to nie przesadzić
Fot. mat.pras., opr.red., fotomontaż A.K.

kienė, jest przedawkowanie witaminy C. Choć związek ten jest rozpuszczalny w wodzie, jego nadmiar – zwłaszcza przy równoczesnym stosowaniu suplementów – może zaszkodzić.

„Chociaż witamina C jest rozpuszczalna w wodzie i zazwyczaj jej nadmiar jest wydalany wraz z moczem, przy jednorazowym spożyciu dużej ilości witaminy nerki mogą nie zdążyć jej szybko przefiltrować. Co więcej, zbyt duża jej ilość może również podrażniać żołądek i jelita, zwłaszcza jeśli jemy owoce lub jagody bez wcześniejszego spożycia jakiegokolwiek posiłku. W takim przypadku mogą wystąpić biegunka, nudności, zgaga, wzdęcia lub skurcze żołądka” – tłumaczy farmaceutka.

Wysoką zawartość witaminy C mają między innymi czarne porzeczki, truskawki, cytrusy, kiwi i jeżyny.

MYJ OWOCE, ALE BEZ DODATKÓW

Trzecim błędem, który może prowadzić do poważniejszych konsekwencji zdrowotnych, jest jedzenie owoców i jagód bez ich wcze-

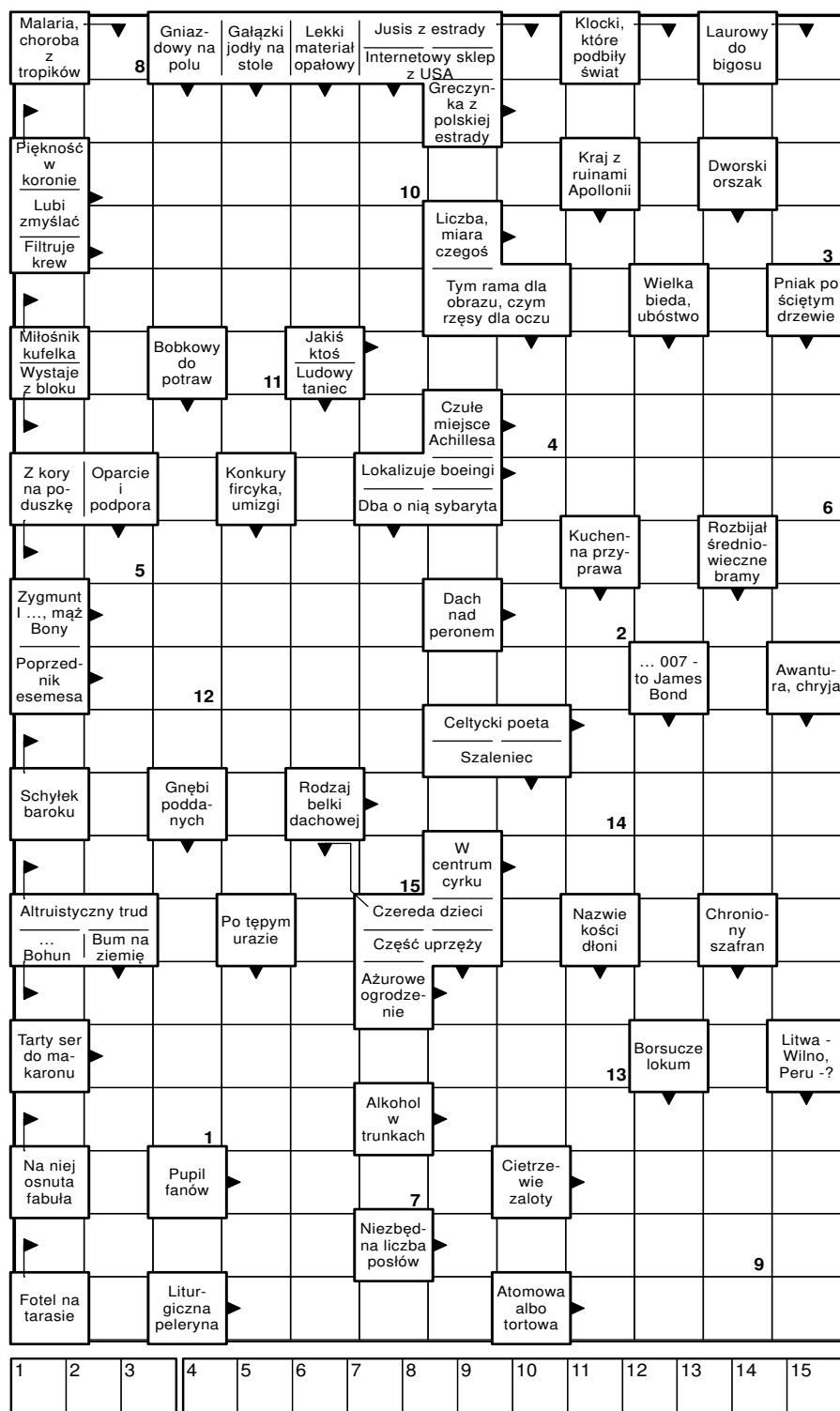
śniejszego umycia. Jak podkreśla Kurtinaitytė-Jančiukienė, kontakt z ziemią, kurzem, owadami, a także użycie pestycydów i azotanów sprawiają, że spożywanie nieumytych produktów wiąże się z ryzykiem infekcji jelitowych.

„Nawet jeśli planujesz obrać owoce, przedtem należy je umyć, aby brud nie dostał się na nóż, deskę do krojenia lub ręce. Najlepiej użyć zimnej, bieżącej wody, a następnie wytrzeć papierowym ręcznikiem. Niektórzy uważają, że owoce lub jagody należy namoczyć w wodzie z octem, sodą lub solą, ale nie ma na to naukowych dowodów. Jeśli chcemy umyć produkty jak najdokładniej, lepiej zanurzyć je na kilka minut w zimnej wodzie, a następnie ponownie opłukać” – radzi farmaceutka.

Zwraca też uwagę, że owoce importowane – dostępne głównie poza sezonem – mogą być dodatkowo zabezpieczane chemicznie, by przedłużyć ich świeżość, co czyni dokładne mycie jeszcze bardziej istotnym. ■

Opr. A.K. na podst. mat.pras.

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 15-16 LIPCA

Poziomo: NIEBO - JONES - EDMONTON - ARIANA - WOZAK - WALONKI - SPUST - SCENARZYSTA - SZKODA - SAPKA - ALBINOS - KORAN - ALEJA - TONA - ALKOMAT - BACH - FETYSZ - KOTKA - SUPERMARKET - FILAR - ABEL - CWAŁ - NEWA - AWIZO - PROKOP - KOCK - MOLE - NAPAD - AWATAR

Pionowo: NERWUS - ZAKOLE - SIEWCA - WIDIA - CYKLON - TIUL - EMALIE - OBRADY - PACZKA - BONO - NADIA - SHERWOOD - BONANZA - ANNASZ - MAŁP-KA - JOWISZ - SSAK - KRAB - ŁONO - PYZA - LOBO - RENOMA - ZEUS - POEMAT - KLEKOT - LEWA - STYK - JACKIE - WOLA - KITA - AGATHA - TRAPER

Hasło: Intensywny trening

Uśmiechnij się!

Na lekcji nauczycielka pyta Jasia:

- Widziałeś kiedyś żywą sarenkę?
- Tak, w telewizorze.
- A w lesie?
- Nie zabieram telewizora do lasu.

Podczas przyjęcia z okazji 40. rocznicy ślubu poproszono Tomka, żeby wyjaśnił pokrótce, jakie są korzyści z małżeństwa z tak długim stażem.

– Powiedz nam, czego się nauczyłeś przez te wszystkie wspaniałe lata z twoją żoną?

– Cóż – odpowiedział Tomek, – nauczyłem się, że małżeństwo jest najlepszym nauczycielem życia. Uczy lojalności, skromności, łagodności, powściągliwości, wybaczenia i wielu innych umiejętności, których nie potrzeba, gdy jest się samemu.

Lekarz radzi pacjentce:

– Zalecam pani częste kąpiele, dużo ruchu na świeżym powietrzu i bardzo proszę ubierać się ciepło.

Po powrocie do domu pacjentka relacjonuje mężowi:

– Lekarz polecił mi pojechać na tydzień na Bermudy, później w Alpy na narty... Ach! I upierał się jeszcze, żebyś mi kupił futro.

Do pewnego kapitana statku, będącego już prawie na emeryturze, dorwała się dziennikarka. Przeprowadzając z nim wywiad, zadała pytanie:

– Kiedy pan przeżył największą burzę?

Kapitan zamilkł, ale widać po oczach, że rozpamiętuje swoje życie wilka morskiego. W końcu rzecze:

– To było zaraz po ślubie. Jak splunąłem w domu na dywan.

Przychodzi facet na badanie słuchu.

Lekarz zaczyna:

- Proszę powtarzać za mną – i szepcze półgłosem: – Sześćdziesiąt sześć.
- Trzydzieści trzy – mówi pacjent.
- No tak – notuje lekarz, – 50 procent utraty słuchu.

Żona do męża:

- Powiedz mi jakiś komplement.
- Kobieto, masz naprawdę wspaniałego męża.

Festiwal MUZYKA W PAŁACU BALIŃSKICH W JASZUNACH 2025

X sezon

6 lipca
godz. 15.00

Koncert inauguracyjny festiwalu
„Hymn z okazji 150. urodzin
M. K. Čiurlionisa”

Zespół MUSICA HUMANA

Kierownik artystyczny, solista i dyrygent
Robertas Beinaris (obój)

Solisci:

DŪVILĖ KAZONAITĖ (sopran)

SONATA ALŠAUSKAITĖ (fortepian)

JEVA KUPREVIČIŪTĖ (flet)

MOTIEJUS BAZARAS (fale Martenota albo theremin)

W programie – utwory litewskich i zagranicznych
kompozytorów

3 sierpnia
godz. 15.00

Koncert „Wirtuozi muzyki mugham
z Ziemi Ognia”

„Sahib Pashazade Duo”

SAHIB PAŞAZADƏ (tar, Azerbajdzan)

KAMRAN KARIMOV (perkusja, Azerbajdzan)

KWARTET ČIURLIONISA

DONATAS BAGURSKAS (kontrabas)

W programie – tradycyjna muzyka azerbejdżańska

10 sierpnia
godz. 15.00

Portugalskie fado

FRANCISCO MOREIRA (wokal, Portugalia)
i zespół

13 lipca
godz. 15.00

Koncert

„Tango Pasión de Buenos Aires”

Noelia Moncada (wokal, Argentyna)

NÉSTOR ZARZOSO (fortepian, Włochy)

17 sierpnia
godz. 15.00

Koncert finałowy festiwalu

LITEWSKA NARODOWA ORKIESTRA
SYMFONICZNA

Kierownik artystyczny i dyrygent Modestas Pitrenas

Solisci:

GAUDAS PAULIUS KRIŠTAPONIS (wiolonczela)

VIKTOR PALEJ (obój)

JOANA DAUNYTĖ (harfa)

W programie – utwory M. K. Čiurlionisa, G. Verdiego,
D. Poppera, A. Pasculliego, C. Saint-Saënsa, F. Liszta

20 lipca
godz. 15.00

Koncert „Eine kleine Nachtmusik”

ORKIESTRA INSTRUMENTÓW DAWNYCH

WARSZAWSKIEJ OPERY KAMERALNEJ

„MUSICAE ANTIQUAE COLLEGIUM VARSOVIENSE”

Dyrygent: Maestro Adam Banaszak (Polska)

W programie – utwory W. A. Mozarta

i polskich kompozytorów

27 lipca
godz. 15.00

Koncert utworów Fryderyka Chopina
na głos i fortepian

ALDONA BARTNIK (sopran, Polska)

NARUHIKO KAWAGUCHI (fortepian, Japonia)

W programie – utwory F. Chopina na głos i fortepian

**WSTĘP
WOLNY!**

Organizatorzy:

Festiwal finansują:

Patronat honorowy koncertu Orkiestry Instrumentów
Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej
„Musicae Antiquae Collegium Varsoviense”

Patronat medialny:

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

Kupię mieszkanie lub działkę w Wilnie. Rozliczam się od razu. Proponować różne warianty. Tel. +370 600 65 995

Kupię działkę w rejonie wileńskim. Tel. +370 601 00 088.

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wielolet-

nie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. **www.gravas.lt**

Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

Kobieta niepełnosprawna poszukuje rodziny lub samotnej kobiety do wspólnego zamieszkania w celu opieki w zamian za

dziedziczenie majątku.

Tel. 060180570

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. + 370 68851937

PRACA

Kobieta, Polka, 53 lata, porządna, rzetelna, z doświadczeniem pracy, może doglądać osobę w starszym wieku, pomoże w gospodarstwie.

Wilno, +370 687 127 38

Firma restaurująca miękkie meble szuka: obijaczy i krawców. Elastyczny grafik. (od 8 euro/godz.)

Tel. +370 670 31 549

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPOJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. 0 620 61179

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

PÓŁKOLONIE MŁODZI ODKRYWCY

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

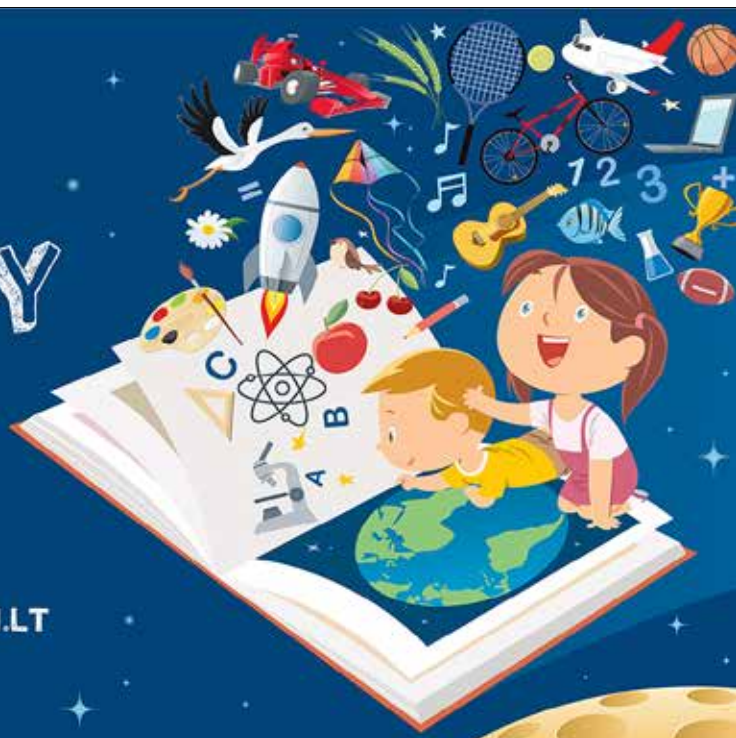
21 - 25 LIPCA 2025 R.

28 LIPCA - 1 SIERPNIA 2025 R.

4 - 8 SIERPNIA 2025 R.

18 - 22 SIERPNIA 2025 R.

WIĘCEJ INFORMACJI ➔ POLSKIDOM.LT

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Zrób to ze smakiem”
8.20 Galicja. Miasta i ludzie
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Notacje
9.30 Jesteśmy stąd
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 „Rodzina Treflików” film anim.
11.45 Rola życia
12.05 S. „Królowie”
13.00 Z pamięci
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.35 Polacy to wiedzą!
14.00 To jest grane wakacyjnie
14.25 „Lubię wracać tam, gdzie byłem”
15.25 Astronarium
15.45 Jesteśmy stąd
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.15 Wyznawcy na medal
17.45 S. „Chłopi”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Agnieszka Hubeny – Żukowska i Rafał Żukowski
22.15 Galicja. Miasta i ludzie
22.40 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.10 S. „Trzeci oficer”

23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Twarzą w twarz”
12.25 Czego nie mówić
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.30** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Zachowując granicę wolności
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.35 S. „Zagubiony bagaż”
23.30 S. dok. „Niezwyciężony”
00.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo

18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komisja miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Rambo 4” thriller
00.15 S. „FBI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Świat oczami Litwinów
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litwin w sercu
8.30 Memora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 S. dok. „Połączenie La Caviar”
13.00 Notatki przyrodnika
13.30 Oto kino!
14.00 Koncert
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 100 pływań – Bogowie wody
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Litewskie Olimpijczycy”
21.45 Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Kobiet UEFA
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości

19.30 „Szczęśliwy dom”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Niebezpieczny” thriller
00.35 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Szybki jak błyskawica” film fab.
23.05 „Po prostu walcz 3” film fab.

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Nasze zwierzęta
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Znikające ślady”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kochanie, oddzwonię”
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Znika-

jące ślady”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Lato na wzgórzu
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

5.40 S. „Chicago Fire”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Supermarket”
9.00 „Na dwóch kołach”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Roméo i Julietta”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 Mistrz kulinarii
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wyzwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 „Replikanci” dramat
23.05 „Na tropie mafii” dramat

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmiertelne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzoli i Wyspy”
19.00 S. „Krymi-

nalne umysły"
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
22.45 S. „Śmiertelne tropiki”
23.50 S. „Nie zabijaj”

05.45 S. „Akacja 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 S. „U Pana Boga w ogródku”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 Agrobiznes
13.35 Magazyn Rolniczy
13.55 „Dzikie imperium”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.25 „Brunei. Królestwo do potęgi” film dok.
00.30 S. „Dom pod Dwoma Orłami”

08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podróż z historią”
09.25 Informacje kulturalne
10.00 S. „Rodzi-

na Kanderów”
11.10 „Młyn i krzyż” film kostiumowy
12.55 „Reżyserzy”
13.55 Wydarzenie aktualne
14.55 „Rawhide” western
16.00 „Baza ludzi umarłych” dramat
18.00 S. „Rodzi na Kanderów”
19.10 „Materia i forma. Opowieść o Jadwidze Maziarzkiej”
19.35 Wstęp Wolny
19.55 „Galeria sztuki na ekranie”
21.00 „W trzy miesiące dookoła świata” komediodramat
22.50 „Cinecitta, tworząc historię” film dok.
23.55 „Sokół i koka” film fab.

07.00 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Z Andrussem po Galicji”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.10 Kierunek Zachód
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Gość Poranka
13.25 S. „O mnie się nie martw”
15.05 „Studio w kontakcie”
15.50 Całkiem niezła historia
16.10 Lasko-wik & Malicki
16.30 „Program informacyjny 14.30”
16.55 „Lecę za miłością”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”
19.45 „Panorama”
20.10 Wilnoteka
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Zatoka szpiegów”
23.15 Polonia
 24. Tygodnik
23.50 „Kabaretowe Naj”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 S. dok. „Wojownicy czasu”
08.30 S. „Ludzie i bogowie”
09.15 „Lena na Kaukazie Gruzja”
09.40 „W kotle historii”
10.05 „Marzyciele”
10.25 „Historia Polski” film dok.
11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 S. „Ile jest życia”
12.25 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”
12.50 S. dok. „Rozkwit bałkańskich miast”
13.40 S. dok. „Podróż z historią”
14.10 „Wyspy Owcze” film dok.
14.55 „Szczawno. Uzdrowisko Książęce” film dok.
15.35 S. dok. „Kroniki Hitlera”
16.30 S. „Korona królów”
16.50 „Światło i szkło”
17.05 S. dok. „Polskie 100 lat”
17.35 „Sensacja XX wieku”
18.25 „Historia Polski” film dok.
19.15 „Koło historii”
19.45 „Flesz historii”
20.00 S. „Przeprowadzki”
20.50 S. dok. „Walczy z gór”
21.15 „Wtórnik” film dok.
22.15 „Ostatnie piętro” film sensac.
23.35 „Prasa donosi”
23.40 „Szerokie tory”

00.55 Święty na każdy dzień
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w

obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuario polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 7 Sakramentów Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Dar Wiary
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stro-nie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
10.50 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Baśka Murmańska
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 7 Sakramentów Kościoła
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z konferencji naukowej w Trybunale Konstytucyjnym w Warszawie 08.05.2025
13.50 Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”

14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 W gotowości
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 7 Sakramentów Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Sumienie Hioba rzecz o ks. Bolesławie Stefańskim

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.25 Rozmowy na dwie głowy
7.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Tomek na granicach... Rzeczypospolitej
8.45 Polonia 24
9.15 Całkiem niezła historia
9.30 Jesteśmy stąd
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.20 Superkrowe ABC
11.45 Rozmowy na dwie głowy
11.50 Urodzeni artyści – Agnieszka Hubeny – Żukowska i Rafał Żukowski
12.15 S. „Komisarz Alex”
13.00 Zapomniani, odzyskani
13.05 Imbir i Cytryna
13.30 Do śmiechu!
14.20 „Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce” film dok.
15.10 62. KFPP w Opolu
15.10 Strona po stronie
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.30 Rozmowy na dwie głowy
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.30 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Dom”
22.35 62. KFPP

w Opolu
22.45 Imbir i Cytryna
23.10 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 Info Wilno
00.15 Studio Wilno
00.40 Unia kulinarna
00.55 S. „Na dobre i na złe”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 7.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Twarzą w twarz”
12.25 Czego nie mówić
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Przepisy na dobre życie”
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.15 „Capote” komediodramat
00.05 „Wiktor Frankenstein” film fab.

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”

15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 „Mission. Impossible – Rogue Nation” thriller
23.15 „Coś jest nie tak z dziećmiakami” film fab.
01.10 „Dobry agent” dramat

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Zachowanie granicy wolności
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Ostatnia stacja” film dok.
8.30 Niedzielne przemyslenia
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „100 pływów – Bogowie wody”
13.00 Żyć tak czysto, jak to możliwe
13.30 Gen ciekawości
14.00 Liga Talentów Muzycznych 2024
14.55 S. dok. „Cisza w dźwięku”
15.30 S. „Krzyk o pomoc”
16.15 S. „Solsidan”
17.00 Zawody Mistrzostw Świata Formuły Wodnej F2
18.30 S. dok. „Niezwyciężony”
19.00 Rowery w Afryce
20.20 Niezapomniane Wilno
20.30 Panorama
21.00 S. dok. „Niezwyciężony”
21.30 Litewscy olimpijczycy
21.45 Mistrzostwa Europy Kobiet UEFA. Ćwierćfinały
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”

9.00 S. „Walker, rycerz Teksasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Lorax” film anim.
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Jurassic World: Fallen Kingdom” film fab.
01.00 „Deadly Due Date” thriller

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
15.55 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
21.25 „Smak zemsty” thriller
23.25 „Szybki jak błyskawica” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 „Paulius i Saulius. Program o wędkarstwie”
8.00 S. dok. „Cena imperium”
9.00 Lato na wzgórzu
9.30 Cel podróży
10.00 Formuła zdrowia
10.30 Pierwszy raz
11.00 Pytanko
11.30 W rytmie ogrodu
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień

14.00 S. „Ela Šion”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Znikające ślady”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 S. „Cena imperium”

5.40 S. „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Supermarket”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wyzwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 „Gliny”
21.00 „Zamiana ciał” dramat
23.10 „6 kulek” dramat
01.40 „Piła” film fab.

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 S. „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Nieza-

WILNO

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Podróże z historią
8.45 Tygiel
9.10 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
9.20 Czas w las
9.45 Tańczące ze światem
10.15 Domisie
10.35 S. „Żegnaj, Rockefeller”
11.05 Do śmiechu!
11.50 S. „Plebania”
12.40 „Grunwald 1410” film dok.
13.35 Saga rodów
13.55 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
14.20 Rozmowy (nie)wygodne
14.50 Notacje
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Z Historią na Ty
16.35 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Całkiem niezła historia
18.10 Jesteśmy stąd
18.15 S. „Siła wyższa”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Notacje
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.00 Lato z Radiem i Telewizją Polską
22.55 S. „Nad rozlewiskiem”
23.40 To jest grane
00.05 Do śmiechu!
00.50 Info Wilno
01.10 Anna Dymna – spotkajmy się
LRT | TV
6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 Świat oczami Litwinów
7.00 „Przepisy na dobre życie”
8.00 Nie mam tylu lat
8.30 Sezon zdrowia
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. dok. „Serengeti”
12.55 S. dok. „Największy wodopój Afryki”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.15 Lekkoatletyka. Diamentowa Liga. Rzut dyskiem mężczyzn
18.00 Stworzony przez Čiurlionisa. M. K. Čiurlionis 150
18.30 Wiadomości
19.00 Szalony na punkcie kół
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Krań” thriller
22.50 „Za blisko” dramat
00.40 „ZZ Top. Mały, stary zespół z Teksasu” film dok.

6.05 Filmy anim.
9.30 „Dennis rozrabiaka” komedia
11.40 „Gdzie mieszkają dzikie stwory” film fab.
13.50 „Idealnie dobrani” dramat
16.05 „Jak stracić chłopaka w 10 dni” komedia
18.30 Wiadomości
19.30 „Madagaskar 3” film anim.
21.20 „Słoneczny patrol” komedia
23.40 „Big Gold Brick” komedia

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia

6.30 Dzieci tysiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Notatki przyrodnika
9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gen ciekawości
13.30 Odblaski
14.00 Spacer
14.30 O świetle dnia X
15.00 Euromaxx
15.30 Stworzony przez Čiurlionisa. M. K. Čiurlionis 150
16.00 S. dok. „Cisza w dźwięku”
16.35 S. „Niezwyciężony”
17.00 Zawody Mistrzostw Świata Formuły Wodnej F2
18.30 „W setną rocznicę urodzin ornitologa Leona Jezerskasa. Wielka tajemnica ptaków” film dok.
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 S. dok. „Niezwyciężony”
21.30 Litewskie Olimpijki
21.45 Mistrzostwa Europy Kobiet UEFA
00.00 S. „Ojciec Brown”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Droga żywności”
10.00 „Witajcie”
10.30 S. dok. „Tropikalne wyspy”
11.40 „Uwierzyć w marzenia” film fab.

13.20 „Podróże Guliwera” dramat
15.00 „Brooklyn” dramat
17.20 „Pewnego razu w Londongardzie”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „Wojna z dziadkiem” komedia
21.20 „Mine” thriller
23.40 „Szepoty” dramat

6.05 „Wyścig celebrytów dookoła świata”
7.20 „Realna mistyka”
8.25 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 S. dok. „Najlepsi tancerze w naturze”
11.05 „Orły lombardu”
11.35 „Wyścig celebrytów dookoła świata”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka ekstrasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.’s Finest”
18.00 S. „S.W.A.T.”
19.00 Głos Litwy
21.40 „Taxi 2” komedia
23.20 „Smak zemsty” film fab.

lrytas.tv

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Podcast wojskowy”
9.00 Paulius i Saulius. Program o wędkarstwie
9.30 Cel podróży
10.00 Pierwszy raz
10.30 „Kod zdrowia”
11.00 Lato na wzgórzu
11.30 Sprawa gustu
12.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy

nad morzem
17.00 S. dok. „Ameryka – wielka podróż”
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.05 „Trudniej się nie da”
7.00 „Supermarket”
8.00 „Inny świat. Indonezja”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Wyścig Aurum 1006 km”
21.30 „Magazynewe wojny”
22.00 „Król Tulisy” dramat
23.00 „Szybcy i wściekli 3” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Dzika”
9.00 S. „Teściowa i synowa”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”
13.05 „10 lat młodszy”
13.35 „Stanley Tucci. W poszukiwaniu Włoch”
14.35 „Zamienimy się znanymi”
15.45 „Kakawa”
17.35 „Imma Tataranni”
19.55 S. „Poza Rajem”
21.00 S. „Szczęśliwa Dolina”
23.00 S. „Kardynał”
00.50 „Kiedy umierałem” dramat

05.45 „Sto minut wakacji” komedia
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
13.10 „Dobre strony”
13.25 „Sissi” film biograficzny
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 S. „Pan Mama”
17.05 S. „Dzie-dziectwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Profilanka”
22.20 „Przełęcz ocalonych” dramat
00.50 „Dziewczyna z tatuażem” thriller

07.05 „Wolna sobota” film TVP
08.00 „Pograbek” film obycz.
09.25 Koncert
10.55 „Garsoniera” film obycz.
13.10 „Mary Quant. Królowa brytyjskiej mody” film dok.
14.50 „Tacy byliśmy”
15.30 „Brunet wieczorową porą” komedia
17.15 „Salome opera w środku lasu”
17.50 „Salomon i królowa Saby” film fab.
20.25 20 x 20 lat TVP Kultura

21.00 „Respect” film fab.
23.25 Koncert
00.50 „Tacy byliśmy”

07.00 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Studio w kontakcie”
13.15 S. „Dziewczyna i chłopak”
14.05 „Lecę za miłością”
14.35 „Tu Polonia”
14.40 S. „U Pana Boga w ogródku”
15.30 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”
19.25 „Wyścig Górski Limanowa”
19.35 Z gwiazdą przez świat
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
23.05 S. „Ranczo”
00.45 „Tu Polonia”

08.05 „Był taki dzień”
08.07 „Było, nie minęło”
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.55 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
09.10 „Flesz historii”
09.25 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
10.05 S. „Dom”
11.30 S. dok. „Tętno pierwotnej puszczy”
12.00 „Wycinanki Pana N.” film dok.
12.55 S. dok. „Kul-

towe zabytki”
13.45 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
14.35 „Zdobycy Karpat” film dok.
15.00 „Żeniac” film TVP
16.10 „Był taki dzień”
16.15 „Galicja. Miasta i ludzie”
16.40 „Droga do „Ostrej Bramy” film dok.
17.15 „Spętany anioł” film dok.
18.05 „Pasażer na gapę” film dok.
19.00 „Człowiek z nut” film dok.
19.30 S. „Czterej pancerni i pies”
20.20 „Myśliciele”
20.25 „Rozkwit bałkańskich miast”
21.20 „Polska i świat z historią w tle”
21.40 „O zwierzętach i ludziach” film dok.
22.40 „Ostatnia akcja” komedia
00.10 „Ostatnie piętro” thriller

00.05 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
00.10 Śladami s. Heleny Majewskiej
00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu

03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 7 Sakramentów Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z konferencji naukowej w Trybunale Konstytucyjnym w Warszawie 08.05.2025
06.50 Moja Fatima
07.25 Żołnierz Kościoła
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na

każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Z Parlamentu Europejskiego
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 7 Sakramentów Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Dziwny Chad
12.00 Naprawione samochody
14.00 Renowacje
16.00 Rodzina z lasu
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Nadzwyczajne przypadki NASA
00.00 Ratownicy gospodarstw domowych

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Saga rodów – Ród Koźmińskich
7.05 Detektyw Literka
7.20 Sceny z życia smoków
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.50 Sonda
11.20 Wynalazki na medal
11.45 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebani”
12.45 Jesteśmy sąd
12.50 Górna półka smaku
13.15 Tańcząca ze światem
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 Nowe spojrzenie
15.45 Pałce i rezydencje Lubelszczyzny
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.45 S. „U Pana Boga w ogródku”
17.25 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
18.00 Anna Dymna – spotkajmy się
18.25 Saga rodów – Ród Koźmińskich
18.45 Lato z Radiem i Telewizją Polską
19.35 Całkiem niezła historia
19.50 Rozmowy (nie)wygodne
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Przeprowadzki”
21.55 Kultowe rozmowy
22.20 Portrety wileńskie
22.35 Wileński koncert życzeń
23.45 Rozmowy (nie)wygodne

00.20 Lato z Radiem i Telewizją Polską

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Perspektywa
8.00 Święteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 S. dok. „Motyle. Superbohaterowie natury”
12.25 S. dok. „Od świtu do zmierzchu”
13.20 S. dok. „Średniowieczne serce Europy”
13.50 S. dok. „Marple Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 „Ostatnia stacja” film dok.
16.45 Koncert życzeń
18.00 Spacery
18.30 Wiadomości
19.00 „O świecie dnia X”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Panna Scarlet i książkę”
21.55 „Otulony uściskiem idealnej kobiety” komedia
23.35 „Wiktor Frankenstein” dramat

6.05 Filmy anim.
7.15 „Tom i Jerry” film anim.
9.30 „Kot” komedia
11.05 „Wspaniała piątka 4” film fab.
13.00 „Głupi, głupszy, najgłupszy” komedia
14.50 „Skąd wiesz?” komedia
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości

19.30 „Transformers” film fab.
22.20 „Monster Hunter” thriller
00.25 „Bo się boi” dramat

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
8.30 S. „Śledczy”
9.00 Odblaski
9.30 Droga
10.00 7 dni Kowna
10.30 Wiara i życie
11.00 Menora
11.30 Babciu, naucz mnie.
12.00 Myśli na święta
12.30 Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.45 S. „Anna z literą E”
14.30 „Roszpunka” bajka
15.30 „Królewna Śnieżka” bajka
16.30 „Niesamowity Maurycy” film anim.
18.00 Litewska Liga Piłki Nożnej A. „Pavenėžys” – „Šiauliai”
20.30 Panorama
21.00 „Don Giovanni” opera
00.35 S. „Marple Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Szef kuchni na farmie”
10.00 S. dok. „Dzikie australijskie sekrety”
11.10 „Super Spark: Gwiezdna misja” film anim.
13.00 „Król Ralph” dramat
15.00 „Patch Adams” komedia
17.20 „W 80 dni dookoła świata” film fab.
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Noc w mu-

zeum 2” dramat
21.40 „Adrenalina” film fab.
23.25 „Na fali” film fab.

6.25 „Ale numer!”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „Farma Clarkson’s”
10.55 „Opuszczone budynki”
11.50 „Gordon Ramsay: Niezbudowane terytoria”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka ekstrasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.’s Finest”
18.00 S. „S.W.A.T.”
19.00 Głos Litwy
21.30 „Nienawistna ósemka” thriller
00.45 S. „The Grand Tour”

lrytas.tv

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Szkoła komunikacji rodzic dziecko”
8.30 „Dzisiaj jest dużo pracy”
9.30 Kolory ogrodu
10.00 Pytanko
10.30 Rozmowy nad morzem
11.40 Kod zdrowia
12.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. dok. „Cena imperium”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”

22.30 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.15 „Trudniej się nie da”
7.20 „Supermarket”
8.20 „Inny świat. Indonezja”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Na dwóch końcach”
10.30 „Egza-dugnas”
11.05 „Badacz składników McDonald’s”
11.05 S. dok. „Pacific”
12.00 S. dok. „Wielkie koty”
13.00 „Ostatni sprawiedliwy” dramat
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Twardziele”
16.00 „Magazyne wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Przekroczycie linię”
20.00 „Turystyczny Litwin”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Zaginione miasto Z” film fab.
00.55 „Krwawa gra” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Dzika”
9.00 S. „Teściowa i synowa”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.35 „Imma Tataranni”
19.45 S. „Poza Rajem”
21.00 S. „Morderstwo w Prowansji”
22.45 „Szalone

rodziny" komedia
00.30 S. „Szczęśliwa Dolina”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Wojna domowa”
10.25 S. „Jan Serce”
12.05 S. „Przystań”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Pielgrzymi Nadziei”
14.05 „Opowieści z dzikiego Madytu” film dok.
15.10 „Vabank” komedia
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Komisarz Alex”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Matylda”
22.15 „Rolnik szuka żony”
23.20 „Kincsem. Miłość i hazard” film przygodowy
01.30 „Przełęcz ocalonych” dramat

06.40 „Z archiwum i pamięci”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.45 S. anim. „Olimpiada Bolka i Lolka”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Mary Quant.

Królowa brytyjskiej mody” film dok.
11.45 „Od ucha do ucha” filmy anim.
12.20 S. „Thierry Śmiałek”
13.45 Tamte lata, tamte dni
14.25 Koncert
15.40 „Respect” film fab.
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Żyje się tylko dwa razy” film sensac.
23.10 Koncert
00.40 „Patricia Highsmith, mistrzyni kryminału” film dok.

07.00 „Panorama”
07.35 Giganci historii
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Makłowicz w podróży”
12.45 „Tu Polonia”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Piłka nożna Betclit”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Kariera Nikodema Dyźmy”
19.30 Szansa na sukces. Opole 2025
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Stulecie Winnych”
22.20 „Żona dla Polaka”
23.10 „Tu Polonia”
23.20 „Jack Strong” film sensac.
01.30 S. „Kariera Nikodema Dyźmy”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Było, nie minęło”
08.30 S. „Korona kró-

lów. Jagiellonowie”
08.55 „Myśliciele”
09.00 „Wspólny dom”
09.25 „Polacy na ratunek Żydom”
09.35 „Mozaika żydowska”
09.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.05 S. „Dom”
11.30 „Oni byli pierwsi... Lubelski lipiec 1980” film dok.
12.25 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
12.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.30 „Waleczne z gór”
14.00 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
14.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.00 „Ostatnia akcja” komedia
16.25 „Piosenką przez historię”
16.35 „Poczet Wielkich Hetmanów”
16.55 S. dok. „Wojownicy czasu”
17.25 „Pokazowe dzieci PRL” film dok.
18.10 „Był taki dzień”
18.15 „Stadion, czyli Jarmark Europa” film dok.
19.10 „Polska i świat z historią w tle”
19.30 S. „Czterej pancerni i pies”
20.20 „Wyspy Owcze” film dok.
21.05 „Trucizny Putina”
22.00 „Świadkowie czasu”
22.20 „Żeniac” film TVP
23.35 „Girl Guide” komedia

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Cud prawdy
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia

01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 7 Sakramentów Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Szlak Miłosierdzia
07.00 Jestem Mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.45 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Ojcostwo polecam
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Parlamentu Europejskiego
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
11.40 Kalina
12.00 Głos serca
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków

14.00 Z nadmiaru Miłości
15.00 Z niebem w sercu
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wiera Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Nie tylko Ulmowie
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Łowcy staroci: renowacje
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Restauratorzy
20.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Zapomniane i upuszczone

6.30 Z Historią na Ty
6.45 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Sanatoria
8.40 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 S. „Sześć siostr”
10.35 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 „Kasztania-ki” film anim.
11.30 Detektyw Literka
11.45 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
12.10 S. „Nad rozlewiskiem...”
13.00 Jesteśmy stąd
13.05 Litwa nieoczywista
13.25 Kulturalni PL
14.15 „Pasterz – Kazimierz Kardynał Świątek” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.15 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Jesteśmy stąd
19.40 Daję słowo
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „War-to kochać”
21.50 „Rola życia”
22.15 Sanatoria
22.40 Litwa nieoczywista
22.55 Jesteśmy stąd
23.05 S. „Na kłopoty...Bednarski”

23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Wileński koncert życzeń

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska policja wodna”
11.30 S. „Twarzą w twarz”
12.25 Czego nie mówić.
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”
13.45 Euromaxx
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Dzieci tysiąclecia
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.30 S. „Polar Park”
23.30 S. dok. „Invincible”
00.00 S. dok. „Eva Longoria szuka Meksyku”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”

15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komisja miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 Film fab.
00.40 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Przepisy na dobre życie”
7.00 „Kto i dlaczego?”
7.30 „Tydzień”
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
12.00 Legendy
13.00 Gen ciekawości
13.30 Utworzono przez Čiurlionis.. K. Čiurlionis 150
14.00 Koncert życzeń
15.05 Nie mam tylu lat.
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Dobra Czarownica”
17.05 Dzień dobry, Litwa
19.00 Weranda
19.30 „Siła delikatnego dotyku” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Film dok.
23.05 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2021
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Sześć kuchni na farmie”
8.30 „Witajcie!”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”

12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczęśliwy dom”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 Film fab.
00.15 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.40 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Akumulatory”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 Thriller
23.05 Film fab.

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Pytanko
6.00 Cel podróży
6.30 24/7
7.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Znikające ślady”
11.00 S. „Stary”
12.30 Wybieram naukę
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter

16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kocha-nie, oddzwonię”
17.00 S. dok. „Ameryka – wielka podróż”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. dok. „Cena imperium”
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Ela Šion”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Cel podróży
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 „Chicago Fire”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Kultura odpadów”
10.00 „Pacific”
10.30 „Formuła 1”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 Dramat
23.15 Film fab.

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Śmier-
telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 „Wędruję w
czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzo-
li i Wyspy”
19.00 S. „Krymi-
nalne umysły”
20.00 S. „Prawo
i porządek”
21.00 S. „Morder-
stwo nad jeziorem”
22.45 S. „Śmier-
telne tropiki”
23.50 „Morderstwo
w Prowansji”
01.45 „Złoty Chłopiec”

05.45 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z
Sanktuarium
Matki Bożej na
Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 S. „U Pana
Boga w ogródku”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komi-
sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Maga-
zyn Rolniczy”
13.55 „Opowieści
z dzikiego Madry-
tu” film dok.
15.00 S. „Wichro-
we wzgórze”
15.55 Wielka Wypra-
wa Maluchów 2025
16.35 „Gra słów.
Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to
melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Nieznajoma”
22.25 „Układ ide-
alny” film fab.
00.15 „Powrót”
film dok.

07.15 „Muzycz-
ne poranki”
08.00 „Tamte
lata, tamte dni”
08.40 „Podró-
że z historią”
09.25 „Od ucha do
ucha” film anim.
10.00 S. „Rodzi-
na Kanderów”
11.10 „Baza ludzi
umarłych” dramat
13.10 „Pavarotti”
15.15 „Rawhi-
de” western
16.15 „Kocie śla-
dy” film TVP
17.50 „Blisko,
coraz bliżej”
19.20 Niedziela z...
20.15 S. dok. „The
Sound of New York”
21.00 „Zawodo-
wiec” western
22.55 „Żyje się tylko
dwa razy” film sensac.
01.05 Koncert

07.00 „Panorama”
07.35 „W sercu Baża-
nówki”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie
na śniadanie”
12.10 „Ola Polonia”
12.30 S. „Barwy
szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Stule-
cie Winnych”
14.15 Kiedyś to było...
14.50 „Tu Polonia”
15.05 „Kulturalni PL”
16.00 „Zakochaj
się w Polsce”
16.30 „Program
informacyjny 14.30”
17.00 „Królowie”
17.30 S. „Barwy
szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów.
Krzyżówka”
18.50 „Te-
leexpress Extra”
19.15 „Korona
Gór Polsk”
19.45 „Panorama”
20.00 „Wyścig

Górski Limanowa”
20.10 Wynalaz-
ki na medal
20.30 „Program
informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.15 „Kapela ze wsi
Warszawa” koncert
00.10 „Panorama”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Było, nie minęło”
08.30 S. „Prze-
prowadzki”
09.25 „Lena na
Kaukazie”
09.50 „W kotle historii”
10.15 „Piosenką
przez historię”
10.25 „Historia
Polski” film dok.
11.05 „Encyklopedia
II wojny światowej”
11.35 S. „Ile jest życia”
12.20 „Na tropie
przypraw. Pikant-
nie i słodko”
12.45 „Wycinanki
Pana N.” film dok.
13.40 „Podró-
że z historią”
14.10 „Był taki dzień”
14.15 „Życiodajne rzeki
Półwyspu Iberyjskiego”
15.05 „Pasażer na
gapę” film dok.
16.00 „Marzyciele”
16.30 S. „Koro-
na królów”
16.55 „Poczet Wiel-
kich Hetmanów”
17.15 „Sensa-
cje XX wieku”
18.00 „Szlakiem
miejsc niezwykłych”
18.10 „Historia Polski”
18.55 „Koło historii”
19.25 „Ex Libris”
19.45 „Flesz historii”
20.00 S. „Prze-
prowadzki”
20.50 „Polska i świat
z historią w tle”
21.05 „Oblicza
terrorystów”
21.50 „Res Poloniae”
22.15 „Klerycy w
komunistycznej
armii” film dok.
23.05 „Spętany
anioł” film dok.
23.55 „Trucizny Putina”

00.55 „Pamięć”
film dok.

00.00 Jak my to
wizymy z dale-
ka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie
Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w
obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wiel-
kich Polaków
02.00 Msza świę-
ta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański
z Ojcem Świętym
Leonem XIV
03.15 Rozmowy
niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Credo: Wia-
ra Kościoła
05.00 Apel Ja-
snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie
Bóg płacze
06.10 Sanktu-
aria polskie
06.30 Odpowie-
dzialni za Kościół
07.00 Siostry Mag-
dalenki od Pokuty
08.00 PSL skra-
dziona tożsamość
08.55 Poczet Wiel-
kich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to
też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczni-
ki Polskości
10.30 Moja kato-
licka rodzina
10.55 Święty na
każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy
niedokończone
12.20 Tyle krzywdy
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzycz-
ne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Zapomniany
Sprawiedliwy Ta-
deusz Modelski
14.05 Wypłynął na głębie

14.30 Msza świę-
ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
ne chwile
15.30 Pierwszy zmysł
16.00 Moja wy-
spa wiary
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktu-
aria polskie
17.30 Porady Me-
dyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wiel-
kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy
niedokończone
20.25 Święty na
każdy dzień
20.30 Poznaje-
my Polskę
20.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Historia
22.00 Apel Ja-
snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad
wodę w Polskę i Świat
23.30 Zamek Kró-
lewski w mieście
stołecznym Poznaniu

7.00 Fani czte-
rech kółek
9.00 Jak to działa?
9.30 Jak oni to robią?
10.00 Klasyczne
samochody
11.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czte-
rech kółek
14.00 Życie z wła-
snego źródła ener-
gii elektrycznej
17.00 Jak to
jest zrobione
18.00 Fani czte-
rech kółek
19.00 Jak to jest
zrobione?
20.00 Fani czte-
rech kółek
21.00 Show
przetwarzania

Najlepsze miasto do życia

Bezpieczeństwo, przystępne koszty życia i wysoki standard codzienności – właśnie te cechy sprawiły, że Luksemburg zajął pierwsze miejsce w rankingu jakości życia opracowanym przez Instytut Badawczy Deutsche Bank. Na podium znalazły się też Kopenhaga i Amsterdam. W tyle zostały nawet takie giganty jak Nowy Jork czy Londyn. Luksemburg oferuje najlepszą równowagę między bezpieczeństwem, kosztami i standardem życia, zgodnie z nowym badaniem Deutsche Bank, które klasyfikuje najlepsze miasta świata na podstawie jakości życia.

Badanie objęło 69 miast i ponad 20 różnych kryteriów.

Fot. Freepik.com

Plaga może zniszczyć dziedzictwo Węgier

Biblioteka opactwa benedyktyńskiego Pannonhalma na Węgrzech usuwa z półek tysiące książek. Powód? Pojawienie się żywaka chlebowca, chrząszcza, który zaczął niszczyć księgozbiór najstarszej, przeszło tysiącletniej biblioteki w tym kraju. Biblioteka w znajdującym się na północy Węgier tysiącletnim opactwie benedyktyńskim Pannonhalma, wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO, została zamknięta w maju. Okazało się, że w zbiorach rozpanoszył się niewielki chrząszcz żywak chlebowiec, wygryzając dziurki m.in. w grzbietach książek. Obecność żywaka chlebowca stwierdzono w części biblioteki, gdzie przechowywana jest około jedna czwarta z liczącego blisko 400 tys. książek zbioru. Biblioteka długo była chłodnym miejscem, ale w sierpniu zeszłego roku regularnie notowano tam temperaturę 27 stopni Celsjusza, a nawet wyższą. Przy tym średnia temperatura w ciągu roku przekracza już 20 stopni, stwarzając idealne warunki dla żywaka chlebowca.

Piłą mechaniczną w drzewo z Robin Hooda

Dwaj mężczyźni, którzy ścięli 100-letni klon z przełęczy Sycamore Gap i uszkodzili mur Hadriana, usłyszeli wyrok czterech lat i trzech miesięcy więzienia. Drzewo było jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli północno-wschodniej Anglii i pojawiło się w filmie „Robin Hood: Książę złodziei”. Do zniszczenia drzewa doszło 28 września 2023 roku nad ranem, gdy nad Wielką Brytanią przechodził sztorm Agnes. Według ustaleń śledczych Adam Carruthers użył piły mechanicznej, by w ciągu trzech minut powalić klon. Daniel Graham nagrywał całe zdarzenie telefonem. Obaj mężczyźni byli wówczas trzeźwi.

Fot. EPA-ELTA

Fotomigawka

■ Każde uderzenie topora to obietnica ciepłego, zimowego wieczoru Fot. Marian Paluszkiewicz